

ÇUKUROVA KALKINMA AJANSI

2021 YILI

ÇALIŞMA PROGRAMI

Aralık 2020

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ.....	3
1.GİRİŞ.....	4
2.SONUÇ ODAKLI PROGRAMLAR.....	6
2.1 İmalat Sanayinde Kurumsallaşma, Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı (İMALAT SOP).	6
2.2 Girişimciliğin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı (GİRİŞİMCİLİK SOP).....	20
2.3 Turizmde Destinasyon Yönetimi Sonuç Odaklı Programı (TURİZM SOP).....	33
3.KURUMSAL GELİŞİM.....	43
4.YEREL KALKINMA FIRSATLARI.....	49
5.SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	52

YÖNETİCİ ÖZETİ

2021 Yılı Çalışma Programı kapsamında Çukurova Kalkınma Ajansı tarafından gerçekleştirilecek faaliyetler 2021-2023 dönemi hedeflenerek belirlenen sonuç odaklı programlar çerçevesinde ortaya konulmuştur. Yerel paydaşlarla işbirliği içerisinde Çukurova Kalkınma Ajansı tarafından üç yıllık bir perspektifle sonuç odaklı programlar oluşturulurken, ulusal plan ve öncelikler dikkate alınarak, Çukurova Bölge Planı'nda belirlenen stratejik öncelikler ve sektörel bazlı hedefler ile uyumlu bölgesel politika tercihleri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Kısa ve orta vadede odaklanılması öngörülen stratejik tercihlerde, Ajans ile birlikte bölgedeki temel paydaşların desteği alınmıştır. Ayrıca paydaş kurumların, beşeri, mali ve teknik kapasiteleri ile farklı mali kaynaklardan sağlanan destekler ile bölgede devam eden büyük ölçekli projeler Ajansça yürütülecek faaliyet ve projelerin belirlenmesinde etken olmuştur. Stratejik olarak belirlenmiş bölgesel kalkınma hedeflerine ulaşmak için hazırlanan kısa ve orta vadeli sonuç odaklı programlar, Çukurova Bölgesi'nde belirlenen sektörel, tematik ya da mekânsal önceliklere yönelik alt program, tedbir, proje ve faaliyetleri kapsayacak ve nihayetinde ölçülebilir sonuç ve çıktı hedefleri olacak şekilde kurgulanmıştır.

2020 yılında başlatılmış olmakla birlikte 2021-2023 döneminde uygulama sürecinin yürütülerek sonlandırılması amaçlanan üç sonuç odaklı program:

1. İmalat Sanayinde Kurumsallaşma, Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı,
2. Girişimciliğin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı,
3. Turizmde Destinasyon Yönetimi Sonuç Odaklı Programıdır.

Bu üç sonuç odaklı programın dışında, programlar kapsamında öngörülmeleyen proje ve faaliyetler, gerekçeleri ve performans göstergeleri açıkça ortaya konulması kaydıyla Çalışma Programında “Yerel Kalkınma Fırsatları” başlığı altında yer almaktadır. Bu başlık altında yer alan proje ve faaliyetlerin bütçesi yılı gider bütçesinin en fazla yüzde 20'si olabilmektedir. Çalışma Programında Ajansın sonuç odaklı programlar ve yerel kalkınma fırsatları altında yürüteceği proje ve faaliyetler için belirlenen performans göstergelerinin tamamı her programın içindeki izleme ve değerlendirme bölümünde yer almaktadır.

Çukurova Bölgesinin ekonomik ve sosyal kalkınmasında etkin bir rol üstlenen Çukurova Kalkınma Ajansı, yeni geliştirilen sonuç odaklı programlama yaklaşımı çerçevesinde odaklandığı alanlarda zamanla derinleşerek, yenilikçi bir yaklaşımla ve katılımcılık ilkesi çerçevesinde faaliyet ve projelerini

çeşitlendirerek, farklı destek mekanizmaları geliştirerek artan bir ivmeyle sürdürecektir. Öte yandan, içinden geçilen COVID-19 sürecinin sosyal ve ekonomik etkilerinin değerlendirilerek bölgedeki kurumların ve sektörlerin dayanıklılığının artırılması da, ifade edilen sonuç odaklı programların altında önemli bir başlık olarak yer almaktadır.

1. GİRİŞ

2021 yılı Çalışma Programı, Çukurova Kalkınma Ajansının devam eden faaliyetlerine yön veren ana doküman olan 2014–2023 Çukurova Bölge Planı ile ulusal ölçekte politika ve öncelikleri ortaya koyan, 11. Kalkınma Planı ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2023 stratejileri çerçevesinde, yerel paydaşların aktif katılımlarıyla, farklı kesimlerin görüş ve önerileri göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Ajansımız hazırlanan plan ve programlar kapsamında belirlenen öncelik ve hedefler doğrultusunda; 2008 yılından başlayarak yaklaşık 12 yıldır mali destek programlarını bölgede başarıyla yürütmektedir. Yatırım destek ve tanıtım faaliyetleri kapsamında; yatırım teşvik uygulamaları gerçekleştirilmekte, bölgenin yatırım olanaklarının tanıtımına yönelik materyaller oluşturulmakta, ulusal ve uluslararası fuar ve organizasyonlarda bölgenin tanıtımı gerçekleştirilmekte, yerli ve yabancı yatırımcılara yatırım süreçlerinin takibinde destek ve danışmanlık hizmeti sağlanmaktadır. Ayrıca bölgedeki öncelikli konular ve sorun alanları çerçevesinde ekonomik ve sosyal temalı araştırma ve analiz çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

Çalışma Programı, 11. Kalkınma Planı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2023 Stratejisi ve Çukurova Bölge Planı gibi ulusal ve bölgesel referans niteliğindeki başlıca dokümanların ana eksen ve önceliklerini esas alarak hazırlanmıştır. Çalışma Programının içerisinde sonuç odaklı programlama yaklaşımı ile yıl içerisinde gerçekleştirilmesi planlanan mali destek programları, teknik destek programı, fizibilite destekleri ve güdümlü proje destek programlarının içeriği ile Ajans'ın planlama, programlama, araştırma, yatırım destek ve tanıtım, izleme ve değerlendirme ve destek hizmetleri faaliyetlerine yönelik bilgiler kapsamlı bir şekilde ortaya konulmaktadır.

Ulusal ve bölgesel plan ve strateji belgelerinin altını çizdiği üzere, sanayide verimliliğin motor gücü olan Ar-Ge ve yenilik konusunda atağa geçmek, Türkiye için önümüzdeki dönemin en stratejik konularından biri olacaktır. Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin ekonomik gelişime katkısının daha iyi anlaşılmasıyla birlikte, rekabetçiliği sağlayabilmek ve geliştirebilmek adına bilim, teknoloji, yenilik ve girişimcilik gibi

başlıklar altında bölgesel ve ulusal politikalar oluşturulmaktadır. Bu politikalar kapsamında Ar-Ge'ye ayrılan kaynak miktarı ve bilim insanı sayısı ile özel sektörün Ar-Ge faaliyetleri, harcaması ve araştırmacı istihdamının artırılması; üniversiteler, kamu kurumları ve özel sektörde araştırma altyapılarının yaygınlaştırılması ve arayüz yapılarının geliştirilmesi gibi hedeflere ulaşılmaya çalışılmaktadır. Küresel rekabetin arttığı mevcut ortamda, rekabet gücü kazanmak için Ar-Ge ve ileri teknolojiye dayalı üretime geçilmesi sürdürülebilir büyüme için zorunlu hale gelmiştir. Bu noktada, temeli araştırma ve geliştirmeye bağlı verimlilik artışlarının ve dolayısıyla ekonomik büyümenin gerçekleştirilmesi konusunda, kaynakları yönlendiren devlet politikaları kritik önem arz etmektedir.

2014-2023 Çukurova Bölge Planında bu düşünceler ışığında belirlenen “Uluslararası Çekim Merkezi ve Üretim Üssü Olmak” stratejik amacı altında, Çukurova bölgesinde imalat sanayinde rekabet gücünün artırılması, tarımdan elde edilen katma değerın yükseltilmesi, bölgenin Ar-Ge ve yenilik kapasitesinin geliştirilmesi ve girişimcilik ortamının iyileştirilmesi öncelikleri ortaya konulmuştur. Buradan hareketle, 2021 Yılı Çalışma Programının stratejik öncelik alanlarından ilkinı, bölgenin ulusal ve uluslararası rekabet gücünün artırılması ve imalat sanayi üretiminden elde ettiğı katma değerin yükseltilmesi oluşturmaktadır. Bu ana öncelik alanında, sanayide ar-ge, yenilik, verimlilik ve dijital dönüşümün sağlanmasına yönelik ara yüzlerin oluşturulması ve desteklenmesi yoluyla bölgesel ekosistemin güçlendirilmesi ve KOBİ düzeyinde uygulama kapasitesinin artırılması ile imalat sanayinde katma değerli ürün ihracatının artırılması hedeflenmektedir. Programın ikinci öncelik alanını girişimciliğın geliştirilmesi oluşturmaktadır. Bu öncelik çerçevesinde girişimcilik ekosisteminin geliştirilerek hem teknoloji ve yenilik odaklı girişimciliğın hem de sosyal girişimciliğın desteklenmesi hedeflenmektedir. 2021 Yılı Çalışma Programı kapsamında son öncelik alanı ise bölgede önemli bir potansiyel arz eden turizmin geliştirilmesidir. Bu öncelik alanında ise destinasyon odaklı yaklaşım çerçevesinde Çukurova Bölgesi'nde turizmin geliştirilerek bölgeye gelen turist sayısının artırılması amaçlanmaktadır.

Çukurova Kalkınma Ajansının yukarıda ifade edilen üç stratejik alanda belirlemiş olduğı sonuç odaklı programları belirlenen çerçevede yürütebilmesi için kurumsal ve beşeri kapasitesini de geliştirmesi ve sürdürülebilir biçimde yönetmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda gerçekleştirilecek olan faaliyetler de kurumsal gelişim stratejik önceliğı altında yer almaktadır. Kurumsal Gelişim başlığı altında Ajansın idari ve mali iş ve faaliyetleri yanı sıra kapasite geliştirme faaliyetleri, kurumsal fiziki ve teknik altyapının geliştirilmesine yönelik faaliyetler, tanıtım faaliyetleri, uluslararası örgütlerle ilişkili faaliyetler ve mevzuattan kaynaklanan görev ve sorumluluklar çerçevesindeki rutin faaliyetler bulunmaktadır.

Son olarak, üç ana başlıkta belirlenen sonuç odaklı programlar kapsamında yer almayan alt program, proje ve faaliyetler ise yerel kalkınma fırsatları başlığı altında ortaya konulmaktadır. Yerel kalkınma fırsatları altında yıl içerisinde gerçekleştirilmesi öngörülen proje ve faaliyetlerin hem ajansın üç yıl için belirlemiş olduğu stratejik tercihlerle olan uyum ve ilişkisi, hem de kurumsal öncelikler ile bağlantısı göz önüne alınmaktadır.

2. SONUÇ ODAKLI PROGRAMLAR

2.1 İmalat Sanayinde Kurumsallaşma, Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı

a. Amaç

İmalat Sanayinde Kurumsallaşma, Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programının genel amacı, Çukurova Bölgesi'nde öncelikli sanayi sektörlerinde katma değer artırılması ve rekabet üstünlüğünün sağlanmasıdır. Programın üç özel amacı bulunmaktadır:

1. İmalat sanayinde kurumsallaşma, ar-ge, yenilik ve verimliliğin artırılması,
2. İmalat sanayinde katma değerli ürün ihracatının artırılması,
3. İmalat sanayinde dönüşümü sağlayacak ara yüzlerin oluşturulması ve geliştirilmesidir.

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

İmalat Sanayinde Kurumsallaşma, Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programının çıkış noktasını 11. Kalkınma Planı oluşturmaktadır. Planda, imalat sanayinde rekabet gücünün ve verimliliğin geliştirilmesi suretiyle yüksek katma değerli üretim ve ihracatın artırılmasının temel amaç olduğu, imalat sanayinin katma değerli üretim yapabilmesi ve yenilikçi ürün geliştirme kapasitesinin artırılması yönünde Ar-Ge ve yenilik kabiliyetinin güçlendirilmesi ve yeniliği esas alan bir yapıya kavuşturulmasının gerektiği ifade edilmektedir. Bu çerçevede Ar-Ge ve yenilik destek sisteminin; odaklı, araştırmadan ticarileştirmeye tüm süreci kapsayan, orta-yüksek ve yüksek teknoloji sektörlerine yönelik olarak farklılaşan ve sektörlerin ihtiyaçlarını ve gelişme potansiyellerini dikkate alan bir yapıya dönüştürüleceğinin altı çizilmektedir. 11. Kalkınma Planı, imalat sanayinin dönüşümüne yönelik işbirliği ve bilgi paylaşımını güçlendirecek arayüzlerin ve standartların oluşturulması ve farkındalığın artırılmasının sağlanacağını da vurgulamaktadır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca ortaya konulan 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi Belgesi de 11. Kalkınma Planı ile belirlenen önceliklere atıfta bulunmaktadır. Sanayi ve Teknoloji Stratejisi Belgesinde ifade edildiği üzere, imalat sanayi ihracatında orta-yüksek ve yüksek teknoloji ürünlerinin payı 2018 yılında sırası ile %36,4 ve %3,2 olarak gerçekleşmiştir. 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi, bu oranların 2023 yılına kadar sırası ile %44,2 ve %5,8'e çıkarılmasının hedeflendiğini vurgulayarak, araştırma ve geliştirme çalışmalarının "sonuç odaklı", gerektiğinde rekabet öncesi iş birliği prensibi ile "paydaşlar ile birlikte", "yüksek teknolojiye odaklanan" ve "mekândan bağımsız" bir yapıya kavuşturulmasının amaçlandığı belirtilmektedir.

Ulusal düzeyde son dönemde ortaya konulmuş bir diğer önemli belge olan ve Ticaret Bakanlığınca hazırlanan Ticaret Ana Planı da sürdürülebilir büyüme ve rekabet için verimlilik ve inovasyon temelli ülke olmanın gereğine işaret etmekte, bunun için ise, hedef pazar ve hedef ürün odaklı ihracat, küresel değer zincirlerinin katma değer yaratan aşamalarına eklemlenme, 2023 yılında 226,6 milyar doları hedefleyen sürdürülebilir ihracat artışı ile ihracata dayalı istikrarlı bir büyüme modelinin oluşturulması gibi ana hedefleri ortaya koymaktadır.

Yukarıda sayılan hedef ve önceliklerin bölgesel ölçekteki karşılığı ise 2014-2023 Çukurova Bölge Planı'nda yer almaktadır. Bölge Planı kapsamında, Çukurova bölgesinin uluslararası üretim ve çekim merkezi olma hedefi doğrultusunda imalat sanayinde rekabet gücünün artırılması stratejik amacı altında bölgede "özellikle düşük teknoloji sektörlerde katma değeri yüksek üretime geçişin sağlanması" ve "orta ve yüksek teknoloji sektörlerin üretim ve ihracat içindeki payının artırılması" hedeflenmektedir. Plan ayrıca bölgenin Ar-Ge ve yenilik kapasitesinin geliştirilmesi için teknolojik gelişme ve rekabet gücünün artırılmasına yönelik faaliyetlerin desteklenmesini hedeflemektedir. Çukurova Bölge Planı'nda bölge ekonomisinin güç kazanması için bölgesel yenilik kapasitesinin artırılması, teknolojik gelişme ve rekabet gücünün artırılmasına yönelik Ar-Ge faaliyetlerinin desteklenmesi yanında girişimcilik ortamının geliştirilerek yenilikçi girişimciliğin geliştirilmesi gerektiğine de yer verilmiştir.

Öte yandan, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan Türkiye'nin Sanayi Devrimi: Dijital Türkiye Yol Haritası (2018)'nda imalat sanayi işletmelerinin üretim süreçlerini ve iş modellerini; dijital teknolojilerin getirdiği hız, verimlilik, esneklik ve kalite artışı sağlayan uygulamalardan azami ölçüde faydalanabilecek şekilde geliştirerek ülkemizde yaratılan katma değer artırılması ve ülkemizin

rekabetçiliğinin geliştirilmesinin hedeflenmesi gereğinden bahsedilmektedir. Benzer bir vurgu TÜRKONFED tarafından hazırlanmış olan “Dijital Anadolu 2: Sektör Bazlı Dijital Dönüşüm Yol Haritası (2018)”nda da yapılmakta ve mevcut durumda düşük işgücü ve lojistik maliyet avantajı ile gelişmiş ülkelere ihracat yapabilen firmaların, gelişmiş ülkelerdeki dijital dönüşüm sonucunda bu avantajlarını kaybedebileceği, bu nedenle, dijital dönüşümün, Türkiye’nin önündeki verimlilik darboğazını aşmak için kullanılması konusunda strateji üretilmesi gereğine işaret edilmektedir.

Bu çerçevede İmalat Sanayinde Kurumsallaşma, Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programının hedefi, Çukurova Bölgesi’nde rekabet gücü yüksek öncelikli imalat sanayi sektörlerinde ar-ge, yenilik, verimlilik kapasitesinin yükseltilmesi ve dijital dönüşümün sağlanmasına yönelik ara yüzlerin oluşturulması ve desteklenmesi yoluyla bölgesel ekosistemin güçlendirilmesi, küçük ve orta ölçekli işletmelerin katma değerli ve yenilikçi üretim kapasitesinin yükseltilmesi suretiyle bölgesel rekabet gücü ve ihracatın artırılmasıdır. Programın geliştirilmesi sürecinde daha önce hazırlanmış olan Adana ve Mersin Akıllı Uzmanlaşmaya Yönelik Araştırma ve Yenilik Stratejisi çalışması kapsamındaki analiz sonuçları ve tespitler önemli katkı sağlamıştır. Araştırma ve Yenilik Stratejisi çalışması kapsamında 3 yıldız ve Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler (RCA) Analizi gibi analizler yapılmış, SGK istihdam verileri ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı net satış verileri ile yapılan 3 yıldız analizi ve TÜİK ihracat verileri ile yapılan Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler (RCA) Analizi sonuçlarının birlikte değerlendirilmesi sonunda bölgenin ekonomik hayatında belirleyici olan genel sektörel yapı ortaya konulmuştur.

Bölgemizde bir bölümü Bakanlığımız koordinasyonunda yürütülen Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı, bir bölümü Ajans güdümlü proje destekleri, diğer bir bölümü ise uluslararası finansman ile yürütülen büyük ölçekli altyapı projelerinin yenilik ekosisteminin geliştirilmesinde kritik öneme sahip olduğu düşünülmektedir. Özellikle imalat sanayinde ar-ge, yenilik, verimlilik ve dijital dönüşümün sağlanmasına yönelik ara yüzlerin oluşturulması kapsamında devam eden Adana ve Mersin Yenilik Merkezleri, Adana Tasarım Merkezi ve Model Fabrika, Mersin Uygulamalı KOBİ Yetkinlik Merkezi (Model Fabrika), Mersin Endüstriyel Tasarım ve KOBİ Danışmanlık Merkezi ve Adana Kimyasal Madde Üretim Teknolojileri Merkezi projeleri ile elde edilecek çıktılar doğrudan İmalat Sanayinde Kurumsallaşma, Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı’nın hedef ve önceliklerine hizmet etmektedir. 2021 yılı anılan projelerin tamamlanacağı ve ilgili merkezlerin faaliyete geçeceği yıl olacaktır.

Son olarak, İmalat Sanayinde Kurumsallaşma, Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı kapsamında bölgede Ar-Ge ve inovasyon açısından önde olan, ihracat potansiyeli yüksek firmaların oluşturduğu “rekabetçi firmalar” ile bölgede uzmanlaşmış, gelişime açık, ancak ciro, istihdam ve ihracat gibi verilerle değerlendirildiğinde ilk gruptaki kadar rekabetçi görünmeyen ve “bölgede öne çıkan firmalar” olarak ifade edilebilecek firmalar çalışma odağına alınmaktadır. Program kapsamında Adana ve Mersin’de toplam sayısı yaklaşık 40 olarak belirlenen bu firmalar bölgede öne çıkan makine ve metal işleri, tarımda ve kimya-plastik sektörlerinde yoğunlaşmaktadır. İmalat Sanayinde Kurumsallaşma, Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı kapsamında yapılacak faaliyetler, rekabetçi ve bölgede öne çıkan firmalar başta olmak üzere tüm imalat sanayi işletmelerini hedeflemekle birlikte Sonuç Odaklı Program Yönetim Planı sürecinde açıkça belirtilecek olan firmalar Programın performans değerlendirmesinde örneklem olarak kullanılacaktır. Diğer bir deyişle, Programın performansı ölçülürken Program Yönetim Planı’nda detaylı bir biçimde verilecek performans ölçütleri çerçevesinde örneklemde yer alan firmaların toplam performansı üzerinden bir değerlendirme yapılacaktır.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

İmalat Sanayinde Kurumsallaşma, Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı çerçevesinde 2021 yılında yapılacak olan faaliyetler kapsamında hedeflenen çıktılar aşağıda yer almaktadır:

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Bileşenler	Ölçüm Birimi	Çıktı Hedefi	Doğrulama Kaynağı
Değer Zinciri Analizi (Tekstil-Konfeksiyon) ve sektörel yol haritasının oluşturulması	Araştırma, Analiz, Programlama	Adet	1 analiz ve yol haritası çalışması	Ajans Faaliyet Raporu
Hedef Pazar Analizlerinin yapılması		Adet	3 analiz çalışması	Ajans Faaliyet Raporu
Sektörel COVID Etki Analizinin hazırlanması		Adet	1 analiz çalışması	Ajans Faaliyet Raporu
Kimya/Petro-kimya sektör raporunun hazırlanması		Adet	1 rapor	Ajans Faaliyet Raporu
Bölge OSB’leri ihtiyaç analizinin yapılması		Adet	2 analiz çalışması	Ajans Faaliyet Raporu
Adana ve Mersin İnovasyon Merkezleri ve Model Fabrikalar ile işbirliklerinin geliştirilmesi (toplantı, webinar, ortak etkinlik)	İşbirliği ve Koordinasyon	Adet	4 toplantı/işbirliği etkinliği	Ajans Faaliyet Raporu
İşletmelerin Ar-Ge ve tasarım merkezleri kurmalarına yönelik rehberlik çalışması yapılması (toplantı, ziyaretler)		Adet	6 toplantı/ziyaret	Ajans Faaliyet Raporu

Yenilik mentörü yetiştirme programı ile bölgesel yenilik mentör havuzunun geliştirilmesi	Kapasite Geliştirme	Adet	1 mentör yetiştirme programı	Ajans Faaliyet Raporu
İşletmelere yönelik kaynak verimliliği eğitim programları düzenlenmesi (2020-21 yılları teması kapsamında)		Adet	2 eğitim programı	Ajans Faaliyet Raporu
Verimlilik uygulamaları konulu bilgi ve tecrübe paylaşımı toplantıları düzenlenmesi (2020-21 yılları teması kapsamında)		Adet	2 toplantı	Ajans Faaliyet Raporu
Türk Patent ve Marka Kurumu ile işbirliğinde markalaşma konulu eğitim/bilgilendirme etkinlikleri gerçekleştirilmesi	Tanıtım ve Yatırım Destek	Adet	2 etkinlik	Ajans Faaliyet Raporu
Tedarikçi buluşmaları etkinliklerinin düzenlenmesi		Adet	2 etkinlik	Ajans Faaliyet Raporu
Uluslararasılaşma ve ağ oluşturma çerçevesinde yatırım-tanıtım ve B2B etkinliklerinin düzenlenmesi		Adet	2 B2B/tanıtım etkinliği	Ajans Faaliyet Raporu
AB Yeşil Mutabakat çerçevesi kapsamında işletmelere yönelik farkındalık oluşturma faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi		Adet	2 farkındalık etkinliği	Ajans Faaliyet Raporu
Öncelikli yatırım konularında ön fizibilite çalışmalarının yapılması		Adet	6 ön fizibilite raporu	Ajans Faaliyet Raporu
Yatırım süreçlerine dair bilgilendirme faaliyetleri		Adet	100 firma	Ajans Faaliyet Raporu
Devlet destekleri ve teşviklerle ilgili bilgilendirme için firma ziyaretleri		Adet	100 firma, 1 rapor	Ajans Faaliyet Raporu
İl bazlı aylık gündem bilgi notlarının hazırlanması		Adet	24 bilgi notu	Ajans Faaliyet Raporu
İlçe bazlı yatırımcı bilgilendirme toplantıları düzenlenmesi		Adet	7 toplantı	Ajans Faaliyet Raporu
Kimyasal Madde Üretim Teknolojileri Merkezi (Kimya Vadisi) GÜDÜMLÜ PROJESİ	Ajans Destekleri	Adet	1 güdümlü proje	Ajans Faaliyet Raporu
2021 Yılı İmalat Sanayi KÖA Mali Destek Programı		Adet	8 KÖA projesi	Ajans Faaliyet Raporu
Finansman Desteği Programı		Adet	10 finansman desteği projesi	Ajans Faaliyet Raporu
2020 Yılı Fizibilite Destekleri		Adet	2 FD projesi	Ajans Faaliyet Raporu
2021 Yılı Fizibilite Destekleri		Adet	6 FD projesi	Ajans Faaliyet Raporu
2020 Yılı Yönetim Danışmanlığı Teknik Destek Programı		Adet	15 YDTD projesi	Ajans Faaliyet Raporu

2021 Yılı Yönetim Danışmanlığı Teknik Destek Programı		Adet	30 YDTD projesi	Ajans Faaliyet Raporu
Adana Tasarım Merkezi ve Model Fabrika ile Mersin Endüstriyel Tasarım ve KOBİ Danışmanlık Merkezi CMDP projeleri	Diğer Proje ve Faaliyetler	Adet	2 CMDP projesi	Ajans İzleme Raporları
SOP İzleme ve Değerlendirme Çalışmaları	İzleme ve Değerlendirme	Adet	1 toplantı, 1 rapor	SOP Yıllık Raporu, Ajans Faaliyet Raporu

İmalat Sanayinde Kurumsallaşma, Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı kapsamında 2021-2023 döneminde yapılacak olan faaliyetler sonunda ulaşılması hedefler ve sonuç göstergeleri aşağıda ifade edilmektedir:

Özel Amaç	Sonuç Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
1,3	Yenilik, Verimlilik ve/veya Dijital Dönüşüm Stratejisi çerçevesinde Eylem Planı uygulamaya koyan işletme oranı	%	50	40 örneklem firma içinde
1,3	Ar-Ge, yenilik, verimlilik ve/veya dijital dönüşüm konulu proje uygulayan firma sayısındaki artış oranı	%	50	40 örneklem firma içinde
1,3	Verimlilik ve/veya dijital dönüşüm uygulamaları sonucu işletmelerdeki ortalama maliyet düşüş ve karlılık artış oranı	%	25	40 örneklem firma içinde
2	İşletmelerin (\$/kg) ihracat değerindeki artış oranı	%	15	40 örneklem firma içinde

d. Proje ve Faaliyetler

i. Araştırma, Analiz ve Programlama

Değer Zinciri Analizi ve Sektörel Yol Haritasının Oluşturulması

Ajansımız tarafından bölgenin yenilikçilik kapasitesinin güçlendirilmesi için geçmiş yıllarda yapılan Çukurova Akıllı Uzmanlaşma Stratejisi çalışması kapsamında bölgenin rekabet gücü yüksek olan sektörleri, istihdam, ihracat ve net satış verileri ile Shift Share Analizi, Üç Yıldız Analizi, Yoğunlaşma Katsayısı, Karşılaştırmalı Üstünlükler Analizi gibi yöntemler ile ortaya konulmuştur. Tüm analiz sonuçları ve ulusal planlarda yer alan stratejik sektörler bir arada değerlendirilerek her iki il için sektörel önceliklendirme yapılması adına çalışmaların ilk basamağı tamamlanmıştır. Diğer yandan, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda geçtiğimiz yıllarda yürütülen Yenilik Ekosistemi Analizi ile Değer Zinciri Analizi ajanslararası ortak çalışmalarına aktif katılım sağlayan Ajansımız, bölgesel ve makro

düzeşde gerçekleştirilen tüm bu çalışmaların sektör ve işletme düzeşinde derinlemesine analiz çalışmaları ile desteklenmesi ihtiyaını tespit etmiştir.

Bu çerçevede tekstil-konfeksiyon ve gıda başta olmak üzere makine-metal, kimya ve plastik sektörleri için değer zinciri analizlerinin 2021 yılından başlanılarak Sonuç Odaklı Programın uygulama süresi sonu olan 2023'e kadar tamamlanması planlanmaktadır. Değer zinciri analizi tamamlanan sektörde bölge paydaşlarının aktif katılımıyla yol haritasının oluşturularak ilgili sektör için bir yükseltme planının oluşturulması öngörülmektedir. Avrupa Birliği FRIT II Mali Yardım Fonu erevesinde, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD) yürütücülüğünde başlatılmış olan "Sürdürülebilir Sosyo-Ekonomik Uyum İçin Girişimcilik Kapasitesinin Geliştirilmesi (ENHANCER) Projesi" kapsamında da değer zinciri analizlerinin gerçekleştirilmesi öngörüldüğü için Ajansımızca yapılacak çalışmaların bu proje çerçevesinde yapılacak analizlerle entegre biçimde yürütölmesi planlanmaktadır.

Hedef Pazar Analizleri

Japon Hükümeti tarafından sağlanan fon çerçevesinde, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve UNDP koordinasyonunda, 26 kalkınma ajansının katılımıyla başlatılan "COVID-19 Krizine Yanıt ve Dayanıklılık Projesi" kapsamında, gıda, tekstil, makine, otomotiv, turizm, lojistik olmak üzere 6 sektörde bölge bazlı 35 rapor hazırlanması amaçlanmaktadır. Bu raporlarda "Yeni Pazarların Analizi" modülü de bulunmaktadır. Bu çalışmaya aktif katılım sağlayacak olan Ajansımız burada sağlayacağı bilgi birikimi ile 3 hedef pazar analizini 2021 yılı içerisinde tamamlamayı öngörmektedir.

Sektörel COVID Etki Analizi

Yukarıda ifade edilen "COVID-19 Krizine Yanıt ve Dayanıklılık Projesi" esasen COVID-19'un işletmeler ve mülteciler üzerindeki etkisini hafifletmek, aynı zamanda iş geliştirme desteği ve dijital geçim fırsatları sağlayarak toplumun mevcut ve gelecekteki krizlere karşı direncini artırmayı amaçlamaktadır. İfade edilen gıda, tekstil, makine, otomotiv, turizm, lojistik sektörlerinde yapılacak alışmalar "Kırılgan Sektörler Analizi"ni de içermektedir. Benzer biçimde bu çalışmada elde edilen yöntemsel bilgi ve birikim ışığında Ajansımız 2021 yılında tekstil-konfeksiyon sektöründe COVID Etki Analiz Raporunu hazırlamayı planlamaktadır.

Kimya/Petro-Kimya Sektör Raporu

Limanlara yakınlığı ve ulaşım imkanlarının yanı sıra iklim ve coğrafi şartları elverişli olan Çukurova bölgesinde son dönemde ciddi petro-kimya ve kimya yatırımları gündeme gelmektedir. Özellikle Ceyhan Enerji İhtisas Bölgesi'ndeki büyük ölçekli yatırımlar tamamlandığında bölge önemli bir petro-kimya sanayi merkezi olacaktır. Bu çerçevede Ajansımız bölgemizde sektörün mevcut durumunu ortaya koyan ve devam eden yatırımları da bir araya toplayan bir sektör raporunu 2021 yılı ilk altı ayı içerisinde tamamlamayı öngörmektedir.

Bölge OSB'leri İhtiyaç Analizi

Adana ve Mersin illerinde yer alan organize sanayi bölgelerinin temel sorun ve ihtiyaçlarının ele alınacağı il bazlı raporların Yatırım Destek Ofisleri tarafından 2021 yılı ilk altı ayı içerisinde hazırlanması planlanmaktadır.

ii. İşbirliği ve Koordinasyon

Adana ve Mersin İnovasyon Merkezleri ve Model Fabrikalar ile İşbirliklerinin Geliştirilmesi Çalışmaları

Bölgemizde bir kısmı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Ajans destekleri ile diğer kısmı ise dış kaynak ile gerçekleştirilen model fabrika ve yenilik merkezleri gibi önemli yenilik ve verimlilik altyapısı yatırımları bulunmaktadır. Kurulma aşamasındaki bu merkezlerle işbirliği içerisinde, bilgi ve tecrübe paylaşımının sağlanması için Türkiye'nin diğer kentlerindeki benzer örnekleri kuran kurum ve kuruluşlarla işbirlikleri ve tecrübe paylaşımının gerçekleştirilmesi öngörülmektedir. Bu çerçevede 2021 yılı içerisinde toplantı ve etkinliklerin düzenlenmesi öngörülmektedir.

İşletmelere Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri Konusunda Rehberlik Çalışması Yapılması

Son dönemde tüm Türkiye'de olduğu gibi Adana ve Mersin illerimizde de işletmeler tarafından kurulan Ar-Ge ve tasarım merkezlerinin sayısında artış gözlenmektedir. Bölgesel yenilik ekosisteminin önemli ögeleri olarak bu merkezlerin sayılarının artırılması konusunda OSB'lerle işbirliğinde çalışmalar yapılacaktır. Ayrıca Ar-Ge ve tasarım merkezlerine sahip işletmelere de, diğer kamu kuruluşlarının da katılımıyla ziyaretlerin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

iii. Kapasite Geliştirme

Yenilik Mentör Havuzunun Geliştirilmesi

İmalat Sanayinde Kurumsallaşma, Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programının en önemli hedeflerinden biri oluşturulan yenilik ekosisteminin ihtiyaç duyduğu insan kaynağının yetiştirilmesidir. Bu çerçevede sanayi ve ticaret odaları, üniversiteler ve yenilik merkezleri ile işbirliğinde mentör yetiştirme programının uygulanması öngörülmektedir. Mentör yetiştirme programları ile hem işletmelerin ihtiyaç duyduğu mentörlerin sağlanması hem de kurulan yenilik merkezi, model fabrika ve KOBİ danışmanlık merkezi gibi arayüzlerin gereksinimi olan mentör ve danışman havuzunun geliştirilmesi planlanmaktadır.

İşletmelere Yönelik Kaynak Verimliliği Konulu Eğitim ve Tecrübe Paylaşım Programlarının Düzenlenmesi

Programının kapasite geliştirme bileşeninin önemli bir ayağı ise düzenlenecek olan eğitim programlarıdır. Bu kapsamda öncelikle 2020-2021 yılları “Kaynak Verimliliği” teması faaliyetleri arasında da yer alan, işletmelere yönelik kaynak verimliliği ve dijital dönüşüm eğitim programları düzenlenecektir. Yine aynı tema çerçevesinde verimlilik ve yalın üretim konulu bilgi ve tecrübe paylaşımı toplantıları gerçekleştirilecektir. Bu faaliyetlerin pandemi koşullarında öncelikle web üzerinden, şartların normalleşmesiyle yüz yüze yapılması planlanmaktadır.

iv. Tanıtım ve Yatırım Destek

Türk Patent ve Marka Kurumu ile İşbirliği Faaliyetleri

Bilindiği üzere illerde yatırım destek ofislerimiz Türk Patent ve Marka Kurumu Bilgi ve Doküman Birimlerini oluşturmuşlardır. Bu çerçevede Kurum ile işbirliğinde illerde geçtiğimiz dönemde başlatılan markalaşma konulu eğitim ve bilgilendirme etkinliklerinin sürdürülmesi öngörülmektedir.

Tedarikçi Buluşmaları Etkinliklerinin Düzenlenmesi

Bölgemizdeki KOBİ’lerin Endüstri 4.0, teknolojik ve dijital dönüşüm konusundaki bilinç düzeyi oldukça düşük durumda olup az sayıda işletme dijital dönüşüm konusunu etkin biçimde uygulama aşamasına geçirmiştir. Buradan hareketle 2021 yılında Adana ve Mersin illerinde birer olmak üzere, teknoloji arz eden firmalar ile dijitalleşme ve teknoloji konusunda ihtiyaç sahibi olan KOBİ’lerin bir araya getirileceği eşleştirme veya tedarikçi buluşmaları etkinliklerinin düzenlenmesi planlanmaktadır.

Yatırım-Tanıtım ve B2B Etkinliklerinin Düzenlenmesi

Uluslararasılaşma ve ağ oluşturma çerçevesinde yatırım destek ofisleri koordinasyonunda bölgeye ilgi duyan potansiyel yatırımcılara yönelik tanıtım ve B2B etkinliklerinin düzenlenmesi planlanmaktadır. Bölge işletmelerini yatırımcılarla buluşturmayı hedefleyen bu etkinlikler için de özellikle pandemi koşulları dikkate alınacak, en sağlıklı biçimde geniş katılımı yapılabilmesi için gerekli hassasiyet gösterilecektir.

AB Yeşil Mutabakat Çerçevesi Kapsamında Faaliyetlerin Gerçekleştirilmesi

Avrupa Birliği 2050 yılına kadar net sera gazı emisyonlarının sıfırlanması, ekonomik büyümenin kaynak kullanımına bağlılığının sona ermesi ve hiçbir bölgenin geride bırakılmaması temel hedeflerini içeren yeni büyüme stratejisi olarak Yeşil Mutabakat (Green Deal) Çerçevesi oluşturmuştur. Emisyonlar azaltılırken iş imkanlarının yaratılması ve yaşam kalitesinin artırılması olarak özetlenebilen bu çerçeveye ilişkin bölgedeki işletmelerin farkındalığının artırılması için iki toplantı yapılması planlanmaktadır.

Öncelikli Yatırım Konularında Ön Fizibilite Çalışmaları

Yatırım destek ofislerinin koordinasyonunda bölgede öne çıkan yatırım alanlarında, potansiyel yatırımcılara sunulmaya hazır altı ön fizibilite çalışmasının tamamlanması hedeflenmektedir.

Diğer Yatırım Destek Faaliyetleri

Sonuç Odaklı Program kapsamında yatırım destek ofisleri tarafından yatırım süreçlerine dair bilgilendirme faaliyetleri ve devlet destekleri ve teşviklerle ilgili bilgilendirme amaçlı firma ziyaretleri gerçekleştirilecek, il bazlı aylık gündem bilgi notları hazırlanacak ve ilçe bazlı yatırımcı bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir.

v. Ajans Destekleri

Ajansın sağladığı destekler mali destek ve teknik destek olmak üzere iki başlık altında toplanmaktadır.

Teknik Destek

Ajans 2020 yılında KOBİ'lere yönelik olarak başlatmış olduğu Yönetim Danışmanlığı Teknik Destek Programını uygulamaya devam edecektir.

Mali Destekler

Mali destekler altında finansman desteği, faizsiz kredi desteği ve doğrudan finansman desteği bulunmaktadır. Ajansın 2021 yılında gerçekleştireceği doğrudan finansman destekleri, rekabetçilik

alanında küçük ölçekli altyapı mali destek programı, fizibilite desteği ile güdümlü proje desteği altında gerçekleştirilecek olan desteklerden oluşmaktadır.

Finansman Desteği Programı

Çukurova Kalkınma Ajansı 2021 yılında, Finansman Desteği Programını başlatmayı planlamaktadır. Finansman desteği, kâr amacı güden gerçek ve tüzel kişilerin ilgili aracı kuruluş ile Ajans arasında imzalanacak protokolde belirtilen nitelikteki projeleri için, ilgili aracı kuruluşlardan alacakları krediler karşılığında ödeyecekleri finansman giderlerinin Ajans tarafından karşılanmasını öngören karşılıksız yardımdır.

Güdümlü Proje Desteği

İmalat Sanayinde Kurumsallaşma, Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı kapsamında potansiyel başvuru sahipleri güdümlü proje destekleri hakkında bilgilendirilecek, paydaşlarla işbirliği içerisinde proje fikirleri olgunlaştırılacak ve gerekli durumlarda fizibilite çalışmalarının gerçekleştirilmesi sağlanacaktır. 2021 yılında Güdümlü Proje Desteği kapsamında Adana ve Mersin’de birer olmak üzere iki güdümlü proje üzerinde hazırlık çalışmalarının başlatılması öngörülmektedir. Bu iki güdümlü proje için 2021 yılı içerisinde bütçe kullanımı öngörülmediği için kaynak tahsisi yapılmamıştır. Diğer yandan, devam eden Kimyasal Madde Üretim Teknolojileri Merkezi (Kimya Vadisi) güdümlü projesinin 2021 yılı içerisinde tamamlanması planlanmaktadır.

Fizibilite Desteği

Fizibilite Desteği kapsamında, Ajans, bölgenin kalkınması ve rekabet gücü açısından önemli fırsatlardan yararlanılmasına, bölge ekonomisine yönelik tehdit ve risklerin önlenmesine, bölgenin yenilik, verimlilik ve dijital dönüşüm kapasitesinin geliştirilmesine yönelik projeler başta olmak üzere fizibilite çalışmalarına doğrudan mali destek verebilecektir. Fizibilite desteğinden, yerel yönetimler, üniversiteler, diğer kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, organize sanayi bölgeleri, küçük sanayi siteleri, teknoparklar, teknoloji geliştirme bölgeleri, endüstri bölgeleri, iş geliştirme merkezleri gibi kurum ve kuruluşlar, birlikler ve kooperatifler yararlanabilecektir.

vi. Önemli Kamu Yatırımları

İmalat Sanayinde Kurumsallaşma, Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı çerçevesinde yer aldığı düşünülen ve bölgede devam eden en önemli kamu yatırımları organize sanayi bölgeleri ile küçük sanayi siteleri yatırımlarıdır.

Adana’da Hacı Sabancı ve Kozan olmak üzere iki organize sanayi bölgesi ve yedi küçük sanayi sitesi bulunmakta olup, bir endüstri bölgesi, altı yeni organize sanayi bölgesi, altı yeni küçük sanayi sitesi ve iki OSB genişleme sahası üzerinde çalışmalar yürütülmektedir. Bölgedeki en büyük sanayi yatırımı olan Ceyhan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi’nde 4 Eylül 2019 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 8.2 katrilyonluk Ceyhan polipropilen üretim tesisi için proje bazlı devlet desteği kararı verilmiş olup, ÇED çalışmaları devam etmektedir. Hacı Sabancı OSB 3. Etap Genişleme Alanında kamulaştırma çalışmaları, Ceyhan OSB’de ise altyapı çalışmaları sürdürülmektedir. Bunların dışında, Ceyhan Kimya OSB, Ceyhan Kümürçüler OSB, Sarıçam Gıda İhtisas OSB, Karataş Tarıma Dayalı İhtisas (Sera) OSB ve Karataş Tarıma Dayalı İhtisas (Su ürünleri) OSB için planlama çalışmaları devam etmektedir.

Mersin’de ikisi faal, üçü kamulaştırma ve altyapımı aşamasında olmak üzere beş organize sanayi bölgesi ve irili ufaklı 15 küçük sanayi sitesi bulunmaktadır. Faal durumdaki organize sanayi bölgeleri, Mersin-Tarsus Organize Sanayi Bölgesi ve Silifke Organize Sanayi Bölgesi’dir. Mersin-Tarsus Organize Sanayi Bölgesi’nde üçüncü ve dördüncü kısım genişleme alanlarına ilişkin altyapı çalışmaları devam etmektedir. Mersin-Tarsus Tarımsal Ürün İşleme İhtisas Organize Sanayi Bölgesinde altyapı çalışmaları, Tarsus Organize Sanayi Bölgesi’nde kamulaştırma ve altyapı çalışmaları, Mut Organize Sanayi Bölgesi’nde ise trafo, elektrik ve yol altyapısı çalışmaları sürmektedir.

vii. Diğer Proje ve Faaliyetler

İmalat Sanayinde Kurumsallaşma, Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı çerçevesinde yer alan bir destek mekanizması da Ajansın doğrudan finansman desteği dışında yer alan Cazibe Merkezleri Destekleme Programı (CMDP) kapsamında sağlanan desteklerdir. Ülke sathında daha dengeli bir yerleşme düzeninin sağlanması ve göçün kademeli olarak yönlendirilebilmesi amacıyla yürütülen “Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı”nın hedef alanları olan nispeten geri kalmış ve göç veren bölgelerde metropolleşme eğilimi taşıyan kentsel merkez niteliğindeki iller arasında yer alan Adana ve Mersin de yer almaktadır. CMDP programı kapsamında devam eden ve İmalat Sanayinde Kurumsallaşma, Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı kapsamında yer alan Adana Tasarım Merkezi ve Model Fabrika ile Mersin Endüstriyel Tasarım ve KOBİ Danışmanlık Merkezi CMDP projelerinin 2021 yılında tamamlanması planlanırken, yeni proje önerilerinin geliştirilmesi için yerel paydaşlarla işbirliği içerisinde çalışmalar da gerçekleştirilecektir.

e. Program Süresi ve Zaman Planlaması

İmalat Sanayinde Kurumsallaşma, Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı kapsamında gerçekleştirilecek olan faaliyet ve projelerin zaman planlaması aşağıdaki Tablo'da yer almaktadır:

Proje / Faaliyet	2021		2022		2023	
	1.Altı Ay	2.Altı Ay	1.Altı Ay	2.Altı Ay	1.Altı Ay	2.Altı Ay
Değer Zinciri Analizleri (Tekstil-Konfeksiyon, Makine, vb. sektörler) ve sektörel yol haritalarının oluşturulması	x	x	x			
Hedef Pazar Analizleri	x	x				
Sektörel COVID Etki Analizi	x					
Kimya/Petro-Kimya Sektör raporunun hazırlanması	x					
Bölge OSB'leri ihtiyaç analizinin yapılması	x					
Adana ve Mersin İnovasyon Merkezleri ve Model Fabrikalar ile işbirliklerinin geliştirilmesi (toplantı, webinar, ortak etkinlik)	x	x				
İşletmelerin Ar-Ge ve tasarım merkezleri kurmalarına yönelik rehberlik çalışması yapılması (toplantı, ziyaretler)		x	x	x	x	x
Yenilik mentörü yetiştirme programı ile bölgesel yenilik mentörü havuzunun geliştirilmesi	x	x				
İşletmelere yönelik kaynak verimliliği eğitim programı düzenlenmesi (2020-21 yılları teması kapsamında)	x	x				
Verimlilik uygulamaları konulu bilgi ve tecrübe paylaşımı toplantısı düzenlenmesi (2020-21 yılları teması kapsamında)	x	x				
İşletmelere yönelik yenilik ve dijital dönüşüm konularında kapasite geliştirme faaliyetleri			x	x	x	x
Türk Patent ve Marka Kurumu ile işbirliğinde markalaşma konulu eğitim/bilgilendirme etkinlikleri gerçekleştirilmesi		x		x		x
Tedarikçi buluşmaları etkinliklerinin düzenlenmesi		x		x		x
Uluslararasılaşma ve ağ oluşturma çerçevesinde tanıtım ve B2B etkinliklerinin düzenlenmesi		x		x		x
AB Yeşil Mutabakat kapsamında işletmelere yönelik farkındalık oluşturma faaliyetleri	x	x				
Öncelikli yatırım konularında ön fizibilite çalışmalarının yapılması	x	x	x	x	x	x

Yatırım süreçlerine dair bilgilendirme faaliyetleri	x	x	x	x	x	x
Devlet destekleri ve teşviklerle ilgili bilgilendirme için firma ziyaretleri	x	x	x	x	x	x
İl bazlı aylık gündem bilgi notlarının hazırlanması	x	x	x	x	x	x
İlçe bazlı yatırımcı bilgilendirme toplantıları düzenlenmesi	x	x				
Kimyasal Madde Üretim Teknolojileri Merkezi (Kimya Vadisi) GÜDÜMLÜ Projesi	x					
Yeni GÜDÜMLÜ Projeler			x	x	x	x
2021 Yılı İmalat Sanayi KÖA Mali Destek Programı	x	x	x	x		
Finansman Desteği Programı	x	x	x	x	x	x
2020 Yılı Fizibilite Destekleri	x					
2021 Yılı Fizibilite Destekleri	x	x				
2022-23 Yılları Fizibilite Destekleri			x	x	x	x
2020 Yılı Yönetim Danışmanlığı Teknik Destek Programı	x					
2021 Yılı Yönetim Danışmanlığı Teknik Destek Programı	x	x				
2022-23 Yılları Yönetim Danışmanlığı Teknik Destek Programı			x	x	x	x
Adana Tasarım Merkezi ve Model Fabrika ile Mersin Endüstriyel Tasarım ve KOBİ Danışmanlık Merkezi CMDP projeleri	x	x				
Yeni CMDP kapsamında çalışmalar	x	x	x	x	x	x
SOP İzleme ve Değerlendirme Çalışmaları	x	x	x	x	x	x

f. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri

İmalat Sanayinde Kurumsallaşma, Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programının uygulama sürecindeki kurumlar arası ve Ajans içi koordinasyonunun sağlanmasından Planlama ve Programlama Birimi (PPB) sorumludur. PPB, SOP kapsamında kurulacak ve düzenli olarak toplanacak SOP Yönlendirme Komitesi'nin sekretaryasını yürütecektir. Ajans Genel Sekreteri SOP Yönlendirme Komitesi'nin Ajansı temsilen doğal üyesidir. Ayrıca, kurumları temsilen Adana ve Mersin Ticaret ve Sanayi Odaları Genel Sekreterleri, Çukurova, Mersin, Adana Alparslan Türkeş Bilim Teknoloji ve Tarsus Üniversitelerinden belirlenen temsilciler ile Adana ve Mersin Yenilik Merkezleri temsilcileri SOP Yönlendirme Komitesi'nin diğer üyelerini oluştururlar. Talep gelmesi ve SOP Yönlendirme Komitesi'nin uygun bulması halinde Komite üyeleri revize edilebilir.

g. İzleme ve Değerlendirme

İmalat Sanayinde Kurumsallaşma, Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı kapsamında yer alan bileşenlere ilişkin ilerlemeler, SOP Yönlendirme Komitesi'nin yılda en az bir defa gerçekleştirilen toplantılarında ele alınır ve aynı zamanda Komite toplantıları akabindeki ilk Ajans Yönetim Kurulu toplantısında Yönetim Kurulu üyeleriyle paylaşılır. Ajans kendi içinde SOP kapsamındaki faaliyet ve süreçleri takip etmek için çalışma grupları veya program/proje ekipleri oluşturabilir. Yönlendirme Komitesi'nin gerekli bulması halinde SOP kapsamında işbirliği yapılan kurum ve kuruluşlar da Komite'nin toplantılarına katılabilir, faaliyet ve projelere ilişkin fikirlerini sunabilirler.

PPB, üçer aylık dönemlerde ilgili tüm birim ve YDO'ların katılımıyla Ajans içi koordinasyon toplantıları gerçekleştirir. SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek alt programların, güdümlü projelerin ve diğer desteklerin uygulamasından Proje Uygulama Birimi (PUB), izleme ve değerlendirmesinden İzleme ve Değerlendirme Birimi (İDB), yatırım destek faaliyetlerinden Adana ve Mersin Yatırım Destek Ofisleri sorumludur. SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek faaliyetlerin çıktılarının izleme ve değerlendirmesi, faaliyetin türüne göre ilgili birim tarafından gerçekleştirilir. Bu izleme ve değerlendirmelere ilişkin bilgilendirme ve paylaşımlar Ajans içi koordinasyon toplantılarında yapılır. SOP Yönlendirme Komitesi toplantılarında da izleme ve değerlendirme sürecine ilişkin genel bilgilendirme Komite üyeleriyle paylaşılır. SOP kapsamında varsa diğer kurumlar tarafından gerçekleştirilecek faaliyetlerin izlemesi de faaliyetle ilişkili Ajans birimi tarafından gerçekleştirilir. SOP'lara ilişkin raporlama Ajans Ara Faaliyet Raporu ile Ajans Yıllık Faaliyet Raporu kapsamında ilgili birimler tarafından yapılır. Bu raporların yanında dönem içi ve sonundaki SOP İlerleme ve Kapanış Raporlarının hazırlanmasında koordinasyon görevi Ajans faaliyet raporlarında olduğu gibi PPB'ye aittir.

2.2 Girişimciliğin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı (GİRİŞİMCİLİK SOP)

a. Amaç

Girişimciliğin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programın genel amacı, Çukurova Bölgesi'nde girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesidir. Programın özel amaçları ise:

1. Teknoloji ve yenilik odaklı girişimciliğin geliştirilmesi,
2. Kadın ve genç girişimciliği ile sosyal girişimciliğin geliştirilmesi,

3. Girişimcilik kültürü ve farkındalığının artırılması,
4. Finansmana erişim araçlarının geliştirilmesidir.

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Günümüzde küresel rekabetçiliğin ana belirleyicileri bilgi birikimi ve insan sermayesidir. Girişimcilik, bilgi birikiminin ticarileşmesinde aldığı rol ve ihtisaslaşmış insan sermayesi oluşumuna yaptığı katkı ile rekabetçiliği doğrudan etkilemektedir.

Girişimcilik lkemizin sosyal ve ekonomik gelişiminde anahtar role sahiptir. Girişimciliğin teşvik edilmesi amacıyla, özellikle son yıllarda, yoğun biçimde kamu kaynağı tahsis edilmekle beraber, girişimciliğin bir ekosistem yaklaşımıyla geliştirilmesi bakımından eksiklikler bulunmaktadır. Girişimciliğe yönelik ulusal istatistikler ve Türkiye'nin bu alandaki performansını kıyaslamalı biçimde ortaya koyan uluslararası çalışmalar ülkemizin bu alanda çalışmaya devam etmesi gerektiğini ve ekosistemin hala geliştirilebilecek yönleri olduğunu ortaya koymaktadır. Küresel Girişimcilik Gelişim Enstitüsü (GEDI) tarafından hazırlanan Küresel Girişimcilik Endeksi'nde (GEI) Türkiye 137 lke arasında 36. sırada; 41 ülkenin yer aldığı Avrupa bölgesel sıralamasında ise 22. sırada yer almaktadır. GEI raporuna göre Türkiye'nin girişimcilikte dünya ve bölge ortalamasının üzerinde performans sergilediği güçlü yönleri risk sermayesi, yüksek büyüme, ürün inovasyonu, startup becerileri ve teknoloji kabul iken; dünya ve bölge ortalamasının gerisine düştüğü yönleri risk kabul, rekabet, kültürel destek, fırsat algısı ve fırsata dayalı girişimcilik olarak değerlendirilmiştir.

Girişimciliğin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programının ıkış noktasını 11. Kalkınma Planı başta olmak üzere ulusal stratejilerde belirlenen öncelikler ve Çukurova Bölge Planı'nın hedefleri oluşurmaktadır. 11. Kalkınma Planında, girişimcilik kültürünün, teknoloji tabanlı ve yenilikçi girişimcilik kapasitesinin geliştirilmesinin, finansmana, bilgiye ve pazara erişim imknlarını geliştiren girişimcilik ekosisteminin güçlendirilmesinin, firmaların ölçek bytmelerinin sağlanması temel amaçlar arasında olduğu ifade edilmektedir. Bu çerçevede yenilikçi girişimciliğin desteklenmesi ve büyük işletmeler ile girişimciler arasındaki Ar-Ge işbirliklerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Böylelikle, büyük firmaların, sektörlerindeki Ar-Ge ve yenilik ekosisteminin gelişiminde nc rol oynayarak yeni girişimlerin kurulma ve büyüme aşamalarında destek olması sağlanabilecektir. 11. Kalkınma Planına göre, sosyal girişimcilikle ilgili düzenleme yapılması ihtiyaı bulunmakta olup, bu düzenleme ile birlikte sosyal etkinin llmesine yönelik kapasite artırılabilecek, analiz sonuçlarına göre iyi uygulamaların topluma katkıları oranında destek miktarlarının kademeli olarak artırılması sağlanacaktır.

2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi de girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesinin önemine değinmektedir. Strateji belgesine göre, girişimcilik ekosisteminin erken aşama girişimlere destek sunmanın yanında, küresel iddiada olan girişimleri belirleyip, onlara ölçeklenme yolunda ihtiyaç duyacağı destekleri verebilir hale getirilmesi amaçlanmaktadır. Bu çerçevede, ülke çapında kurumsal girişimcilik eğitimleri, mentörlük programları düzenlenecek, şirketlere ve çalışanlara yönelik destek mekanizmaları hazırlanacaktır.

Çukurova Bölge Planı da girişimciliğin geliştirilmesinin önemine vurgu yapmakta, girişimcilik alanında faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlar arasındaki işbirliği ve koordinasyonun geliştirilmesiyle, girişimcilere hizmet sağlayan kurum ve kuruluşların hizmet sunma kapasitelerinin de güçleneceğinin altını çizmektedir. Bu bağlamda bölgedeki girişimcilik ortamının iyileştirilmesi için tüm paydaşların katılımı ile bölgenin girişimcilik alanındaki yol haritasını oluşturulmasının önemine değinilmekte, bölgesel düzeyde girişimcilik stratejisinin uygulamasına yönelik yönetim mekanizmalarının geliştirilmesi ve oluşturulmasının teşvik edilmesi gerektiği belirtilmektedir. Plan kapsamında, büyük firmalar ile girişimciler arasındaki teknolojik işbirliğinin geliştirilmesi, kuluçka merkezleri gibi kurumsal yapılanmaların kamu–sivil–özel ortaklığında oluşturulmasının sağlanması hedeflenmektedir. Girişimcilerin finansal olanaklara erişim imkân ve kabiliyetlerinin artırılmasına yönelik yenilikçi girişim modellerinin bölgesel düzeyde geliştirilmesinin desteklenmesi ve erken aşama işletmelere yönelik finansa erişim modelleri geliştirilmesinin gerektiği de Plan kapsamında ifade edilen tedbirler arasındadır. Çukurova Bölge Planı, ayrıca, sivil toplum kuruluşları tarafından yenilikçi ve yaratıcı çözümlere dayanan sosyal girişimcilik çalışmalarının teşvik edilmesinin ve bölgesel düzeyde sosyal girişimciliğin geliştirilmesine yönelik kurumsal araçların oluşturulmasının altını da çizmektedir.

Ajansımız 2015 yılından bu yana girişimcilik alanında faaliyet göstermektedir. Ajansımız tarafından girişimcilik konusunda farkındalığı artırmaya yönelik çalışmalar yürütülmüş ve bölgede girişimcilik ekosisteminin kurulmasına öncülük edilmiştir. Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı kapsamında Adana ve Mersin illerinde iki girişimcilik merkezi kurulmuştur. Girişimcilerin kapasitelerini geliştirmeye yönelik ön hızlandırma faaliyetleri yürütülmüş ve ağırlıklı olarak teknoloji tabanlı girişimlere odaklanılmıştır. Önümüzdeki dönemde ise mentörler, hızlandırıcı kurumlar ve yatırımcıların kapasitelerini geliştirmeye ve iş birliğini artırmaya yönelik faaliyetler ile girişimcilik ekosisteminin güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

Sosyal girişimcilik alanında ise bugüne kadar bölgemizde çok az sayıda çalışma yürütülmüştür. Son dönemlerde yaşanan göç, salgın, sosyal ve çevresel sorunlar göz önünde bulundurulduğunda sosyal girişimciliğin ve sosyal inovasyonun önemi gün geçtikçe artmaktadır. Göçle bölgeye gelen nüfusun sosyo-ekonomik ve kültürel uyumu, mevsimlik tarım işçilerinin sosyal ve mekânsal bütünleşmesi, özel ilgi gruplarının farklılaşan ihtiyaçlarını gözetilmesi, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması, çevre dostu teknoloji ve yenilikçi uygulamalar yoluyla temiz üretimin geliştirilmesi, çevre dostu ambalaj tasarımlarının geliştirilmesi gibi konular bölgemizin sosyo-ekonomik kalkınması açısından oldukça kritiktir. Bu alanlarla ilgili farkındalığın artırılması, yenilikçi ve yaratıcı çözümlere dayanan sosyal girişimcilik çalışmalarının teşvik edilmesi, sosyal girişimciliği güçlendirecek ara yüzlerin kurulması/geliştirilmesi son derece önemlidir. Ayrıca, uluslararası kuruluşlar tarafından bölgede uygulanması planlanan büyük ölçekli projeler söz konusudur ve bu projelerin etkinliğinin artırılması için bölgede sosyal girişimcilik konusunda gerekli altyapının oluşturulması gerekmektedir.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Girişimciliğin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı çerçevesinde 2021 yılında yapılacak olan faaliyetler kapsamında belirlenen çıktılar aşağıda yer almaktadır:

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Bileşenler	Ölçüm Birimi	Çıktı Hedefi	Doğrulama Kaynağı
Girişimciliğin geliştirilmesi kapsamında ekosistem analizinin gerçekleştirilmesi	Araştırma, Analiz, Programlama	Adet	1 analiz	Ajans Faaliyet Raporu
Mültecilerin girişimcilik kapasitelerini artırmaya yönelik ihtiyaç analizi yapılması		Adet	1 analiz	Ajans Faaliyet Raporu
Girişimcilere yönelik alternatif bir destek mekanizmasının geliştirilmesi		Adet	1 destek programı	Ajans Faaliyet Raporu
Girişimcilik Merkezleri, kalkınma ajansları ve diğer paydaşlarla işbirliği halinde uygulanacak girişimciler için ön hızlandırma ve hızlandırma faaliyetleri (atölye çalışmaları, start-up weekend, bootcamp, hackathon vb.)	İşbirliği ve Koordinasyon	Adet	3 etkinlik	Ajans Faaliyet Raporu, AGM / Girişim Limanı verileri
Girişimcilere yönelik anahtar performans göstergelerinin belirlenmesi ve takip faaliyetlerinin yürütülmesi		Adet	Metrikleri oluşturulan ve takip edilen 5 girişimci	Ajans Faaliyet Raporu, AGM / Girişim Limanı verileri
Bölgede mentörlük sisteminin daha etkin hale getirilmesi ve konuyla ilgili koordinasyonun sağlanabilmesi için		Adet	1 portal	Ajans Faaliyet Raporu

mentör portalının kurulması ve iyileştirilmesi				
Girişimciler için kapasite geliştirmeye yönelik eğitim, danışmanlık ve lobi faaliyetlerinin yürütülmesi	Kapasite Geliştirme	Adet	2 eğitim, 1 panel	Ajans Faaliyet Raporu, Katılımcı Listeleri
Mentörler için kapasite geliştirmeye yönelik eğitim, danışmanlık ve lobi faaliyetlerinin yürütülmesi		Adet	1 eğitim, 25 katılımcı	Ajans Faaliyet Raporu
Hızlandırıcı kuruluşlar için kapasite geliştirmeye yönelik eğitim, danışmanlık ve lobi faaliyetlerinin yürütülmesi		Adet	2 eğitim, 30 katılımcı	Ajans Faaliyet Raporu
Yatırımcılar için kapasite geliştirmeye yönelik eğitim, danışmanlık ve lobi faaliyetlerinin yürütülmesi		Adet	1 eğitim 15 katılımcı	Ajans Faaliyet Raporu
Girişimci-yatırımcı buluşmalarının sağlanması (demo day, birebir görüşmeler, girişim zirvesi vb.)	Tanıtım ve Yatırım Destek	Adet	1 etkinlik, 5 yatırımcı-girişimci görüşmesi	Ajans Faaliyet Raporu, AGM / Girişim Limanı verileri
Bölgesel Kalkınma Fonu ve benzeri fonlara yönelik firma tespit ve bilgilendirme çalışmaları		Adet	10 ziyaret	Ajans Faaliyet Raporu
Öncelikli yatırım konularında ön fizibilite çalışmalarının yapılması		Adet	2 ön fizibilite raporu	Ajans Faaliyet Raporu
Teknik Destek Programı	Ajans Destekleri	Adet	10 proje	Ajans Faaliyet Raporu, KAYS
Fizibilite Desteği Programı		Adet	2 proje	Ajans Faaliyet Raporu, KAYS
Adana Girişimcilik Merkezi CMDP projesinin tamamlanması	Diğer Proje ve Faaliyetler	Adet	1 proje	Ajans Faaliyet Raporu, KAYS
“Türkiye’deki Mülteciler ve Ev Sahibi Topluluklar Arasında Sosyal Girişimcilik, Güçlendirme ve Uyum Projesi”		Adet	2 uluslararası proje katılımı	Ajans Faaliyet Raporu
“Sürdürülebilir Sosyo-Ekonomik Uyum İçin Girişimcilik Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi”				
Kırsal ve Turizm Girişimciliği ile ilgili mevcut AB projelerinin tamamlanması		Adet	2 AB projesi ortaklığı	Ajans Faaliyet Raporu
SOP İzleme ve Değerlendirme Çalışmaları	İzleme Değerlendirme	Adet	1 toplantı, 1 rapor	SOP Toplantı Tutanakları ve SOP yıllık raporu

Girişimciliğin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı kapsamında 2021-2023 yıllarında yapılacak olan faaliyetler sonunda ulaşılmaları hedeflenen sonuçlar aşağıda ifade edilmektedir:

Özel Amaç	Sonuç Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
1,3	Yenilik ve teknoloji odaklı yeni girişim/start-up sayısı	Adet	10	Ajans Faaliyet Raporu
1,3	Başarılı girişim/start-up sayısı	Adet	5	Ajans Faaliyet Raporu
1	Patent/faydalı model/endüstriyel tescil alan girişim sayısı	Adet	3	Ajans Faaliyet Raporu
1	Başarıyla ticarileştirilen inovatif ürün sayısı	Adet	5	Ajans Faaliyet Raporu
1,4	Yatırımcı ile buluşturulan girişim sayısı	Adet	15	Ajans Faaliyet Raporu
1,2,4	Yatırım alan girişim sayısı	Adet	5	Ajans Faaliyet Raporu
3,4	Melek yatırımcı lisansı alan yatırımcı sayısı	Adet	5	Ajans Faaliyet Raporu
2,3	Başarılı sosyal girişimci sayısı	Adet	5	Ajans Faaliyet Raporu
2,3	Kurulan sosyal kooperatif sayısı	Adet	2	Ajans Faaliyet Raporu
1,2,3,4	Ajansın destek mekanizmaları ile desteklenen ekosistem aktörlerinin sayısı	Adet	30	Ajans Faaliyet Raporu
2	Geliştirilen sosyal girişim projesi sayısı	Adet	30	Ajans Faaliyet Raporu

d. Proje ve Faaliyetler

i. Araştırma, Analiz ve Programlama

Ekosistem Analizi

Çukurova Kalkınma Ajansı, Çukurova bölgesinde girişimciliğin geliştirilmesine yönelik faaliyetlerini “ekosistem geliştirme” odaklı olarak sürdürmektedir. Bu kapsamda, 2021 yılının ilk yarısında bölgenin girişimcilik ekosistemini bir araya getirerek mevcut durumu analiz etmek üzere Adana ve Mersin’de

Girişimcilik Ekosistemi konulu toplantılar düzenlenecektir. Bu toplantılarda bölgede girişimcilik alanında faaliyet gösteren tüm aktörler ve faaliyetler bir araya getirilerek bir yol haritasının ortaya konulması sağlanacaktır. Toplantılar ile girişimcilik ekosistemindeki aktörlerin birbirleri ile iletişimi ve uyum içinde çalışmalarını sağlamak üzere Sonuç Odaklı Program çerçevesinde izlenecek olan süreç de belirlenecektir. Çalışma kapsamında yürütülecek saha çalışmaları ile bölgedeki girişimci profilinin de analiz edilmesi planlanmaktadır.

İhtiyaç Analizi

Ajansımız, uluslararası finansman ile desteklenen iki projede yerel ortak olarak yer almaktadır: “Türkiye’deki Mülteciler ve Ev Sahibi Topluluklar Arasında Sosyal Girişimcilik, Güçlendirme ve Uyum Projesi” ve “Sürdürülebilir Sosyo-Ekonomik Entegrasyon İçin Girişimcilik Kapasitelerinin İyileştirilmesi Projesi”. Bu projeler kapsamında, fonların etkin kullanımı ve kapsayıcı iş modellerinin oluşturulabilmesi için paydaşların sürece aktif katılımlarının sağlanması ve sorunların doğru analiz edilmesi son derece önemlidir. Yapılacak ihtiyaç analizleri kapsamında Suriyelilerin girişimcilik potansiyelinin geliştirilmesi ve geçim kaynaklarının iyileştirilmesi için bölgedeki altyapı ihtiyacı, Suriyeli girişimcilerin profili, kapsayıcı iş modelleri gibi konular üzerinde çalışılacaktır.

Alternatif Destek Mekanizması

2021 yılında, erken aşama girişimciler için mentörlük, danışmanlık, ağ oluşturma, tohum yatırım gibi unsurların yer aldığı ve desteğin aşamalı olarak sağlandığı bir finansal araç tasarlanacaktır. Aynı zamanda, alternatif finansman kaynaklarından melek yatırım ağı üzerinde çalışılacak ve melek yatırım ağı kurulması için ön araştırmalar yapılacaktır. Ajans tarafından tasarlanacak olan alternatif destek mekanizması uygulamasının 2022 yılında gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

ii. İşbirliği ve Koordinasyon

Ön Hızlandırma ve Hızlandırma Programları

Girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılması; girişimcilerin iş modeli geliştirme, etkili sunum hazırlama, ekip çalışması gibi konularda kapasitelerinin geliştirilmesi; fikir aşamasından pazara çıkış aşamasına kadar uzun dönemli mentörlük desteğinin sağlanması amaçlarına yönelik Girişimcilik Merkezleri ve diğer paydaşlarla işbirliği halinde atölye çalışmaları, startup weekend, bootcamp, hackathon gibi çeşitli etkinlikler düzenlenecektir. 2021 yılında sosyal girişimcilik alanında “Sosyal Girişimcilik Eşleştirme Programı”nda yer alan ajanslarla birlikte ortak bir etkinlik gerçekleştirilecektir. Etkinlik kapsamında sosyal sorunların çözümlerine yönelik girişimcilik temelli çözümlerin geliştirilmesi amacıyla bölgesel

programlar düzenlenecektir. Atölye çalışmaları, eğitimler ve mentörlük unsurlarını içeren bölgesel programların ardından bölgesel finaller organize edilecektir. Bölgesel finallerde başarılı olan sosyal girişimcilerin ulusal bir organizasyonda bölgelerini temsil etmeleri sağlanacak ve başarılı girişimciler için inkübasyon desteği sağlanacaktır.

Anahtar Performans Göstergelerinin (Key Performance Indicators-KPI) Belirlenmesi ve Takip Faaliyetleri

Bölgede girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılmasına yönelik çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir. Bu etkinliklere katılan girişimciler arasında kendi işletmelerini kuran ve satış yapmaya başlayanlar bulunmaktadır. 2021 yılı içerisinde düzenlenecek etkinlikler ile bu sayının artması beklenmektedir. Erken aşama girişimcilerin başarılarını ölçmeleri, yatırım alabilmeleri ve ölçeklenebilmeleri için anahtar performans göstergelerinin belirlenmesi, bu göstergelerin düzenli olarak takip edilmesi gerekmektedir. 2021 yılında, girişimcilere özel göstergelerin oluşturulması ve takibi konusunda pilot bir çalışma gerçekleştirilecektir. Faaliyetle ilgili ekosistem paydaşları bilgilendirilerek benzer çalışmalar yapmaları teşvik edilecektir.

Mentör Portalı

Bölgede düzenlenen organizasyonlarda fazla sayıda mentöre ihtiyaç duyulması halinde sıkıntı yaşanmakta ve bölge dışından destek alınmaktadır. Mentörlük kültürünün bölgede yaygınlaştırılması, mentörlere erişilebilirliğin kolaylaştırılması ve mentör-mentee ilişkisinin daha sağlıklı yürütülmesi için bir portal oluşturulacaktır. 2021 yılında portalın tamamlanması ve sistem denemelerinin yapılması planlanmaktadır.

iii. Kapasite Geliştirme

Girişimcilerin Kapasitesinin Geliştirilmesi

Girişimcilerin iş fikrinin olgunlaşması aşamasından, şirketin “exit”ine kadar olan süreçte kapasitelerini geliştirmeye yönelik faaliyetler yürütülecektir. 2021 yılında iş modeli geliştirme, şirket kurulum süreçleri, ortaklar arası ilişkiler, fikri hakların korunması, yatırım süreçlerinin yönetilmesi gibi temel seviye konulara ağırlık verilecektir. Ayrıca, son dönemlerde yaşanan gelişmeler ışığında UNDP, Dünya Bankası, GIZ, ICPMD vb. uluslararası kurumlar tarafından bölgedeki mültecilerin girişimcilik kapasitelerinin geliştirilmesi yoluyla sosyal uyumun sağlanmasına yönelik programlar yürütülmektedir. Bununla birlikte sosyal girişimcilik alanında bir ekosistem oluşturma ihtiyacı doğmuştur. 2021 yılında, sosyal girişimciliğin ve sosyal inovasyonun bölgede kapasite geliştirmeye yönelik eğitimler organize edilecektir.

Mentörlerin Kapasitesinin Geliştirilmesi

Bölgedeki mentor ihtiyacını karşılamak ve ekosistemdeki insan kaynağı kapasitesini geliştirmek amacıyla mentörlere yönelik akredite ve uluslararası standartlara sahip eğitim programları organize edilecektir. Eğitim verilen mentörlerden portala kayıt yaptırmaları ve imzalayacakları taahhüname çerçevesinde gönüllü mentörlük yapmaları beklenmektedir.

Hızlandırıcı Kuruluşların Kapasitesinin Geliştirilmesi

Ajans ve girişimcilik merkezleri başta olmak üzere girişimcilerin ölçeklenmesiyle ilgili çalışan hızlandırıcı kuruluşların kapasitelerini artırmaya yönelik kapasite geliştirme faaliyetleri yürütülecektir. 2021 yılı içerisinde girişim değerlendirme ve start-up hukuku alanlarında kapasite geliştirme etkinliklerinin organize edilmesi planlanmaktadır.

Yatırımcıların Kapasitesinin Geliştirilmesi

2021 yılında, bölgedeki Bireysel Katılım Sermayesi Hakkındaki Yönetmeliğe göre Bireysel Katılım Yatırımcıları olma şartlarını taşıyan işletmeler tespit edilecek ve ilgili işletmelere yönelik melek yatırımcılık eğitimleri verilecektir.

iv. Tanıtım ve Yatırım Destek

Girişimci-Yatırımcı Buluşmaları

2021 yılı içerisinde girişimcilerin kapasitesinin geliştirilmesine yönelik etkinliklerin düzenlenmesi ve yılsonunda paydaşlarla iş birliği halinde girişimci-yatırımcı buluşmalarının gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir. Yılsonunda gerçekleştirilmesi planlanan “Girişim Zirvesi” etkinliği ile hem alternatif finansman kaynakları konusunda farkındalığın artırılması hem de girişimcilerin iş fikirlerinin yatırımcılara sunulması sağlanacaktır.

Bölgesel Kalkınma Fonu ve Benzeri Fonlara Yönelik Firma Tespit ve Bilgilendirme Çalışmaları

Ülke genelinde erken aşama girişim sermayesi yatırımlarının artırılması ve büyüme potansiyeli taşıyan şirketlere yatırım yapılması amacıyla Bölgesel Kalkınma Fonu kurulmuştur. Fonun yatırım yapacağı firmaların tespit edilmesi sürecinde kalkınma ajanslarının da aktif rol alması beklenmektedir. Bu kapsamda fonlara uygun olabilecek bir kısa firma listesi hazırlanacak, Bölgesel Kalkınma Fonu ile birlikte benzer ortak girişim sermaye fonları için bölgemizde potansiyel arz eden firmaların belirlenerek ilgili fonlarla görüşmelerine aracılık edilecektir.

Öncelikli Yatırım Konularında Ön-Fizibilite Çalışmaları

Bölgedeki girişim sayısının artırılması için öncelikli yatırım konularına ilişkin ön fizibilite hazırlanması önem arz etmektedir. Ön fizibilite çalışmaları, potansiyel proje fikirleri için mevcut hazır veri ve bilgi kaynaklarından yararlanarak kapsamlı bir fizibilite etüdünün gerekip gerekmediğinin karara bağlanması amacıyla yapılacaktır. Çalışma, tesisin yatırım ve işletme dönemlerini kapsamamakta olup, potansiyel yatırımcılarda yatırım fikrinin oluşturulmasını hedeflemektedir. Ayrıca, çalışmanın yatırımcılara yol gösterici nitelikte olması beklenmektedir. Bu çalışmalar sektöre yönelik öngörüler içeren ön uygunluk çalışması niteliğinde olup, girişimcilerin kendi alanlarına özel fizibilite hazırlama çalışmalarında değerlendirilebilirler.

v. Ajans Destekleri

Teknik Destek

Girişimcilik alanında faaliyet gösteren aracı kurumların eğitim ve mentörlük hizmetlerinin kalitesinin artırılması, insan kaynağı kapasitesinin geliştirilmesi, sanayicilerin melek yatırımcılığa teşvik edilmesi gibi konularda bölgedeki kurumların kurumsal kapasiteleri artırılacaktır.

Fizibilite Desteği

Bölge kalkınması ve rekabet gücü açısından önemli fırsatlardan yararlanmaya ve bölgenin girişimcilik ve sosyal girişimcilik kapasitesini geliştirmeye yönelik projelerin fizibilite çalışmaları desteklenecektir.

vi. Diğer Proje ve Faaliyetler

CMDP programı kapsamında devam eden ve Girişimciliğin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı kapsamında yer alan Adana Girişimcilik Merkezi CMDP projesi 2021 yılında tamamlanırken, Program kapsamında yeni proje önerilerinin geliştirilmesi için yerel paydaşlarla işbirliğinde çalışmalar da gerçekleştirilecektir.

Avrupa Birliği Projeleri

Ajansın proje ortağı olduğu ve AB finansmanına sahip “Kırsalda Genç Girişimciliğin Geliştirilmesi” ve “Bütüncül Yerel Kalkınma Projesi” projeleri 2021 yılında tamamlanacaktır.

Kırsalda Genç Girişimciliğin Geliştirilmesi

Proje kapsamında, 2020 yılında kırsal bölgelerde yaşayan girişimcilere yol gösterecek bir e-kitap hazırlanmıştır. Kitapta iş fikri geliştirme, pazar araştırması yapma, müşterileri etkileme, rakipleri tanıma, sosyal medya kullanımı, kaynak yaratma, işletme modeli oluşturma gibi konular sade bir dille ve kolay anlaşılır bir şekilde anlatılmıştır. Ayrıca, kırsal bölgelerde yaşayan girişimcilere ilham verecek

iyi uygulama örneklerinden oluşan bir el kitabı hazırlanmıştır. Kitapta Türkiye, İspanya, Yunanistan ve Polonya'dan çok sayıda başarılı girişimci hikayeleri yer almaktadır. 2021 yılında ise online eğitim modülü tamamlanacak, eğitimcilerin eğitimi organize edilecek ve pilot çalışma gerçekleştirilecektir.

Bütüncül Yerel Kalkınma Projesi

Proje kapsamında, 2020 yılında paydaşlarla birlikte çalıştaylar düzenlenerek ihtiyaç analizleri yapılmıştır. 2021 yılında, turizm alanında girişimciliği geliştirmek üzere Ajans bünyesinde yardım masasının kurulması, 300 kişiye eğitim verilmesi, 50 iş fikrinin geliştirilmesi, 15 iş fikrinin pazarlanabilir duruma gelmesi amaçlanmaktadır.

Diğer Uluslararası Finansmanlı Projeler

Girişimcilik ve sosyal girişimcilik alanlarında dış finansmanla başlatılmış olan ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının da koordinasyonunda yer aldığı "Türkiye'deki Mülteciler ve Ev Sahibi Topluluklar Arasında Sosyal Girişimcilik, Güçlendirme ve Uyum Projesi" ile "Sürdürülebilir Sosyo-Ekonomik Entegrasyonun Sağlanması için Girişimcilik Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi"ne yerelde katkı sağlanacaktır.

Türkiye'deki Mülteciler ve Ev Sahibi Topluluklar Arasında Sosyal Girişimcilik, Güçlendirme ve Uyum(SEECO) Projesi

Avrupa Birliği FRIT II Mali Yardım Fonu çerçevesinde, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Dünya Bankası Türkiye yürütücülüğünde, Çukurova, Doğu Akdeniz, İpekyolu, Karacadağ ve Dicle Kalkınma Ajansı'nın yerel ortaklığında yürütülen proje, Türkiye'nin hedef bölgelerinde mülteciler ve ev sahibi topluluklar için kadın ve gençlerin geçim durumlarını iyileştirmeyi ve sosyal uyumlarına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Projenin bileşenleri:

1. Mülteci ve Ev Sahibi Toplumda Kadınlar için Sosyal Girişimcilik
2. Mülteci ve Ev Sahibi Toplumda Geçim Kaynakları ile İlgili Tesislerin Kurulması
3. Kurumsal Kapasite Güçlendirme & Proje Yönetimi

Sürdürülebilir Sosyo-Ekonomik Uyum İçin Girişimcilik Kapasitesinin Geliştirilmesi (ENHANCER) Projesi

Avrupa Birliği FRIT II Mali Yardım Fonu çerçevesinde, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD) yürütücülüğünde, 10 kalkınma ajansının yerel ortaklığında yürütülen proje, geçici koruma kapsamındaki Suriyeli mültecilerin girişimcilik ve geçim olanaklarını iyileştirerek ev sahibi topluluklarla karşılıklı uyumunu sağlamaya katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Projenin bileşenleri:

1. Doğrudan girişimcilere yönelik müdahaleler
2. Yerel kurumları ve ekosistemi geliştirmeye yönelik müdahaleler

3. Ulusal ve yerel kurumlar için politika çerçevesini geliştirmeye yönelik müdahaleler

e. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Girişimciliğin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı kapsamında gerçekleştirilecek olan faaliyet ve projelerin zaman planlaması aşağıdaki Tablo'da yer almaktadır:

Proje / Faaliyet	2021		2022		2023	
	1.Altı Ay	2.Altı Ay	1.Altı Ay	2.Altı Ay	1.Altı Ay	2.Altı Ay
Girişimciliğin geliştirilmesi kapsamında ekosistem analizinin gerçekleştirilmesi	X					
Mültecilerin girişimcilik kapasitelerini artırmaya yönelik ihtiyaç analizi yapılması	X					
Girişimcilere yönelik alternatif bir destek mekanizmasının geliştirilmesi	X	X				
Girişimcilik Merkezleri, kalkınma ajansları ve diğer paydaşlarla işbirliği halinde uygulanacak girişimciler için ön hızlandırma ve hızlandırma faaliyetleri (atölye çalışmaları, startup weekend, bootcamp, hackathon vb.)	X	X	X		X	
Girişimcilere yönelik anahtar performans göstergelerinin belirlenmesi ve takip faaliyetlerinin yürütülmesi	X	X	X	X	X	X
Bölgede mentörlük sisteminin daha etkin hale getirilmesi ve konuyla ilgili koordinasyonun sağlanabilmesi için mentör portalının kurulması ve iyileştirilmesi	X	X		X		X
Girişimciler için kapasite geliştirmeye yönelik eğitim, danışmanlık ve lobi faaliyetlerinin yürütülmesi	X		X		X	
Mentörler için kapasite geliştirmeye yönelik eğitim, danışmanlık ve lobi faaliyetlerinin yürütülmesi	X		X		X	
Hızlandırıcı kuruluşlar için kapasite geliştirmeye yönelik eğitim, danışmanlık ve lobi faaliyetlerinin yürütülmesi		X		X		X
Yatırımcılar için kapasite geliştirmeye yönelik eğitim, danışmanlık ve lobi faaliyetlerinin yürütülmesi		X		X		X
Girişimci-yatırımcı buluşmalarının sağlanması (demo day, birebir görüşmeler, girişim zirvesi vb.)		X		X		X
Bölgesel Kalkınma Fonu ve benzeri fonlara yönelik firma tespit ve bilgilendirme çalışmaları	X	X	X	X	X	X
Öncelikli yatırım konularında ön fizibilite çalışmalarının yapılması	X	X	X	X	X	X
Teknik Destek Programı	X	X	X	X	X	X
Fizibilite Desteği	X	X	X	X	X	X

Adana Girişimcilik Merkezi CMDP projesinin tamamlanması	X					
“Türkiye’deki Mülteciler ve Ev Sahibi Topluluklar Arasında Sosyal Girişimcilik, Güçlendirme ve Uyum Projesi ”	X	X	X	X	X	X
“Sürdürülebilir Sosyo-Ekonomik Uyum İçin Girişimcilik Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi”	X	X	X	X	X	X
Kırsal ve Turizm Girişimciliği ile ilgili mevcut AB projelerinin tamamlanması	X	X	X			
SOP İzleme ve Değerlendirme Çalışmaları		X		X		X

f. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri

Sonuç Odaklı Programın uygulama sürecindeki kurumlar arası ve Ajans içi koordinasyonunun sağlanmasından Planlama ve Programlama Birimi (PPB) sorumludur. PPB, SOP kapsamında kurulacak ve düzenli olarak toplanacak SOP Yönlendirme Komitesi’nin sekretaryasını yürütecektir. Ajans Genel Sekreteri, SOP Yönlendirme Komitesi’nin Ajansı temsilen doğal üyesidir. Bunların dışında, kurumları temsilen Çukurova ve Mersin Üniversiteleri ile her iki ildeki girişimcilik merkezleri ve odalardan birer temsilci SOP Yönlendirme Komitesi’nin diğer üyelerini oluşturur. Talep gelmesi ve SOP Yönlendirme Komitesi’nin onaylaması durumunda Komite’ye yeni üyeler alınabilir.

g. İzleme ve Değerlendirme

Program kapsamında yer alan bileşenlere ilişkin ilerlemeler, SOP Yönlendirme Komitesi’nin yılda en az bir kez gerçekleştirilen toplantılarında ele alınır ve aynı zamanda Komite toplantısı akabindeki ilk Ajans Yönetim Kurulu toplantısında Yönetim Kurulu üyeleriyle paylaşılır. Ajans kendi içinde SOP kapsamındaki faaliyet ve süreçleri takip etmek için çalışma grupları oluşturabilir. SOP Yönlendirme Komitesi’nin gerekli bulması halinde SOP kapsamında işbirliği yapılan kurum ve kuruluşlar da SOP Yönlendirme Komitesi toplantılarına katılabilir ve faaliyet ve projelere ilişkin fikirlerini sunabilirler.

Program kapsamında üçer aylık dönemlerde ilgili tüm birimler ve YDO’ların katılımıyla Ajans içi koordinasyon toplantıları gerçekleştirilir. SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek alt programların, güdümlü projelerin ve diğer desteklerin uygulamasından Proje Uygulama Birimi (PUB), izleme ve değerlendirmesinden İzleme ve Değerlendirme Birimi (İDB) sorumludur. SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek faaliyetlerin çıktılarının izleme ve değerlendirmesi, faaliyetin türüne göre ilgili birim tarafından gerçekleştirilir. Bu izleme ve değerlendirmelere ilişkin bilgilendirme ve paylaşımlar Ajans içi koordinasyon toplantılarında yapılır. SOP Yönlendirme Komitesi toplantılarında da izleme ve değerlendirme sürecine ilişkin genel bilgilendirme Yönlendirme Komitesi üyeleriyle paylaşılır.

SOP kapsamında varsa diğer kurumlar tarafından gerçekleştirilecek faaliyetlerin izlemesi de faaliyetle ilişkili Ajans birimi tarafından gerçekleştirilir. SOP'lara ilişkin raporlama Ajans Ara Raporu ile Ajans Yıllık Faaliyet Raporu kapsamında ilgili birimler tarafından yapılır. Bu raporların ve dönem sonundaki SOP Kapanış Raporu'nun hazırlanmasında koordinasyon görevi Ajans faaliyet raporlarında olduğu gibi PPB'ye aittir.

2.3 Turizmde Destinasyon Yönetimi Sonuç Odaklı Programı (TURİZM SOP)

a. Amaç

Turizmde Destinasyon Yönetimi Sonuç Odaklı Programının genel amacı; destinasyon odaklı yaklaşım çerçevesinde Çukurova Bölgesi'nde turizmin geliştirilerek turizmden elde edilen katma değer artırılmasıdır. Programın özel amaçları ise;

1. Bölgede öncelikli destinasyonların geliştirilmesi ve yönetilmesi,
2. Tespit edilen destinasyonların etkin bir şekilde tanıtım ve pazarlamasının yapılarak bilinirliğinin artırılması ve
3. Bölgeye gelen turist sayısının artırılmasıdır.

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

11. Kalkınma Planı'nda turizmin ulusal düzeyde geliştirilmesine yönelik olarak, turizmin çeşitlendirilmesinin gerekliliğine ve destinasyon pazarlama faaliyetlerinin önemine vurgu yapılmıştır. 2014 – 2023 Çukurova Bölge Planı'nda bölgenin “Uluslararası Çekim Merkezi ve Üretim Üssü Olmak” stratejisi doğrultusunda turizmin önemli bir alan olduğunun altı çizilmiş ve bir öncelik alanı olarak “Bölgenin Turizm Potansiyelini Harekete Geçirmek” başlığı ortaya konulmuştur. 2019-2020 döneminde Turizm Sonuç Odaklı Programı kapsamında ilk olarak, “TR62 Bölgesi Turizm Destinasyon Stratejisi Geliştirme Çalışması” gerçekleştirilmiştir. Söz konusu çalışmada, Adana ve Mersin illerinde öncelikli turizm türleri ve destinasyonlar tespit edilmiş olup bu destinasyonlarda katma değer arttırılmasına yönelik strateji çerçeveleri oluşturulmuştur. 2019 yılı Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı kapsamında ayrıca; “Adana ve Mersin Turizm Destinasyon Pazarlama Planları” hazırlanmıştır. Bu planlar ile bir önceki çalışmada ortaya çıkan öncelikli turizm türleri ve destinasyonların en etkin şekilde hangi yöntemlerle ve nasıl bir plan dâhilinde tanıtılması gerektiği, belirlenmiştir. Gerek üst ölçekli planların turizmde rekabetçilik düzeyinin artırılması için ortaya koyduğu destinasyon yönetimi ve

destinasyon odaklı pazarlama anlayışı, gerekse Ajans koordinasyonunda bölge paydaşlarıyla birlikte 2019-2020 yıllarında destinasyon yönetimi ve destinasyon pazarlaması konularında yapılan çalışmalar, önümüzdeki 3 yıllık süreçte “Turizmde Destinasyon Yönetimi Sonuç Odaklı Programı” için hem gerekçe hem de temel teşkil etmektedir.

Çukurova Bölgesini oluşturan Adana ve Mersin güçlü turizm potansiyeline sahip illerimizdir. Ancak, bugüne kadar turizm potansiyellerini yeterince harekete geçirememişlerdir. Adana; binlerce yıllık tarihi geçmişi, bu geçmişten günümüze kalan sayısız tarihi eserleri, kültür ve sanat birikimi, gastronomik değerleri, festivalleri ve doğal güzellikleri ile turizm potansiyeli ve çeşitliliği açısından önemli fırsatlar sunmaktadır. Mersin ise medeniyetlere beşiklik etmiş tarihi birikimi, 321 km uzunluğundaki sahil şeridi, farklı birçok türde sunduğu fırsatlar sayesinde sahip olduğu turizm çeşitliliği, uygun iklim koşulları, gastronomik ve yöresel değerleri, festivalleri, koyları ve yaylaları ile Türkiye’de turizm çeşitliliğinin en yüksek ve sezonun en uzun olabileceği iller arasındadır. Ayrıca; Adana’da turizm alanı olarak ilan edilmiş bir Turizm Merkezi (Yumurtalık) bulunmaktadır. Mersin’de ise 8 tane Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi (Tarsus-Kazanlı, Tarsus Gülek-Karboğazı, Silifke Narlıkuyu-Akyar, Taşucu-Boğsak, Kargıcak, Ovacık, Gülnar-Ortaburun, Anamur-Melleç) bulunmaktadır.

Bölgenin turizm altyapısının geliştirilmesi ve etkin tanıtım ve pazarlama faaliyetleri yürütülmesi halinde bölgedeki turizm potansiyelinin harekete geçmesi, illerimize gelen turist sayısı ile turizm gelirinin artması ve yukarıda bahsedilen turizm alanlarına önemli yatırımların çekilmesi mümkündür. Bu durum, bölge ekonomisinde sektörün payının artmasına ve yeni istihdam olanakları sağlanmasına vesile olacaktır. Bu nedenle 2019-2020 yıllarında ortaya konan strateji ve planlama çalışmalarını da temel alarak, sektörü harekete geçirecek altyapı eksikliklerini gidermeye ve bölgenin kültür ve turizm değerlerinin etkin bir biçimde tanıtımına yönelik olarak “Turizmde Destinasyon Yönetimi Sonuç Odaklı Programı” oluşturulmuştur.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Turizmde Destinasyon Yönetimi Sonuç Odaklı Programı çerçevesinde 2021 yılında yapılacak olan faaliyetler kapsamında belirlenen çıktılar aşağıda yer almaktadır:

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Bileşenler	Ölçü Birimi	Çıktı Hedefi	Doğrulama Kaynağı
------------------------------	------------	-------------	--------------	-------------------

TR62 Bölgesi için Hazırlanan Turizm Alt-Destinasyon raporu sayısı	Araştırma, Analiz, Programlama	Adet	8 Alt-destinasyon raporu	Ajans Faaliyet Raporu
Turizm ön fizibilite sayısı		Adet	3 Ön fizibilite raporu	Ajans Faaliyet Raporu
Alt destinasyonlarda proje geliştirmeye yönelik düzenlenen paydaş toplantıları sayısı	İşbirliği ve Koordinasyon	Adet	7 Toplantı	Ajans Faaliyet Raporu
Öncelikli destinasyonlarda konsept proje fikirleri geliştirilmesine yönelik düzenlenen odak grup toplantıları sayısı		Adet	2 Toplantı	Ajans Faaliyet Raporu
Destinasyon yönetimi konusunda düzenlenen eğitimlere katılan kurum ve kuruluş sayısı	Kapasite Geliştirme	Adet	20 Kurum/Kuruluş	Ajans Faaliyet Raporu
Blogger, influencer ve tur operatörlerine yönelik düzenlenen fam trip ve benzeri etkinlik sayısı ile katılımcı sayısı	Tanıtım ve Yatırım Destek	Adet, Kişi Sayısı	2 Organizasyon, 16 Katılımcı	Ajans Faaliyet Raporu
Adana Başka ve Eşsiz Mersin tanıtım web siteleri ve sosyal medya hesapları için üretilen içerik sayısı		Adet	300 Fotoğraf, 30 Video	Ajans Faaliyet Raporu
Turizmde seyahat fikri edinilen web siteleri için (seyahat blogları ve benzeri) banner reklam yayınlatılan platform/mecra sayısı		Adet	3 mecra veya platform	Ajans Faaliyet Raporu
2020 Turizmde Destinasyon Yönetimi Küçük Ölçekli Altyapı Programı, desteklenen proje sayısı	Ajans Destekleri	Adet	8 Proje	Ajans Faaliyet Raporu
2021 Turizmde Destinasyon Yönetimi Küçük Ölçekli Altyapı Programı, desteklenen proje sayısı		Adet	12 Proje	Ajans Faaliyet Raporu
Güdümlü Proje Sayısı		Adet	3 Proje	Ajans Faaliyet Raporu
Teknik Destek Sayısı		Adet	20 Teknik Destek	Ajans Faaliyet Raporu
2020 Yılı Sağlanan Fizibilite Desteği Sayısı		Adet	6 Fizibilite Desteği	Ajans Faaliyet Raporu
2021 Yılı Sağlanan Fizibilite Desteği Sayısı		Adet	7 Fizibilite Desteği	Ajans Faaliyet Raporu
SOP izleme ve Değerlendirme Çalışmaları	İzleme ve Değerlendirme	Adet	1 toplantı, 1 rapor	Ajans Faaliyet Raporu

Turizmde Destinasyon Yönetimi Sonuç Odaklı Programı kapsamında 2021-2023 döneminde yapılacak olan faaliyetler sonunda ulaşılması hedeflenen sonuçlar aşağıda ifade edilmektedir.

Özel Amaç	Sonuç Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
1,2,3	Konaklayan turist sayısındaki artış miktarı	Kişi	150.000	TÜİK ve İl Kültür Turizm Müdürlüğü Verileri
1,2,3	Müze ve ören yerlerindeki ziyaretçi sayısındaki artış	Kişi	60.000	İl Kültür Turizm Müdürlüğü Verileri
2,3	Blogger, influencer ve tur operatörlerine yönelik düzenlenen fam tripler aracılığıyla gerçekleşen paylaşımlara erişim sağlayan kişi sayısı	Erişim	6 milyon erişim	Ajans Faaliyet Raporu
2,3	Adana Başka ve Eşsiz Mersin web siteleri ve sosyal medya hesaplarında yıl içerisinde yayınlanan içerikler aracılığıyla ulaşılan takipçi ve erişim sayıları	Giriş adedi ve Erişim	Web sitesi için senelik 75.000 giriş; Sosyal Medya Hesapları için 3 milyon erişim	Ajans Faaliyet Raporu
2,3	Turizmde seyahat fikri edinilen web siteleri ve seyahat blogları için oluşturulan banner reklamlar ile ulaşılan gösterim sayısı	Adet	5 milyon gösterim	Ajans Faaliyet Raporu
1,2,3	Ajans destekleri neticesinde altyapısı, hizmet kalitesi iyileştirilen turizm noktası sayısı	Adet	20	Ajans Faaliyet Raporu

d. Proje ve Faaliyetler

i.Araştırma, Analiz ve Programlama

TR62 Bölgesinde Öne Çıkan Alt Destinasyonlarda Mevcut Durum ve Strateji Çalışmaları

2019 yılında gerçekleştirilen TR62 Bölgesi Turizm Destinasyon Stratejisi çalışması kapsamında Adana ve Mersin illerinde öne çıkan turizm türleri, cazibe merkezleri ve alt destinasyonlar saptanmıştır. Bu tür ve destinasyonların hedef pazarları tespit edilmiş ve öne çıkan tür ve destinasyonlarda öncelikli yapılması gerekenlere yönelik bir strateji çerçevesi çıkarılmıştır. 2020 yılında ise, TR62 Bölgesi Turizm Destinasyon Stratejisi kapsamında tespit edilen 7 adet alt destinasyona yönelik saha ziyaretleri ve odak grup toplantıları yapılarak, her bir alt destinasyonda turistlerin ilgilerini çekebilecek ziyaret

noktaları belirlenmiş ve bu noktalar ulaşılabilirlik, yapılabilecek aktiviteler, altyapı olanakları ve ihtiyaçları, tesis olanakları, ziyaretçi bilgilendirme yeterlilikleri bakımından değerlendirilmiş ve elde edilen bulgular raporlanmıştır. 2020 yılı içerisinde COVID-19 pandemi koşullarına bağlı olarak değişen turizm algısı, yeni turizm yatırımları ve artan hizmet çeşitliliği ile yeni destinasyon ve ziyaret noktalarının ortaya çıkmakta olduğu görülmüştür. Bu bağlamda, 2020 yılı destinasyon raporlarına dahil edilmeyen alt destinasyonlar için 2021 yılı içerisinde saha ziyaretleri ve paydaş toplantıları yapılarak bir destinasyon raporu hazırlanacaktır.

Turizm Alanında Ön Fizibilite Çalışmaları

Bölgenin turizm potansiyelini açığa çıkarmak, rekabet gücü açısından önemli fırsat ve yatırımlardan yararlanmak, bölgede gerçekleşen kamu ve özel sektör yatırımlarının sayısını artırmak ve turizm sektörünün yenilik ve girişimcilik kapasitesini geliştirmek hedefleri doğrultusunda bölge için kritik önemi haiz konularda ön fizibilite çalışması yapılması planlanmaktadır.

ii. İşbirliği ve Koordinasyon

Alt Destinasyonlarda Proje Geliştirmeye Yönelik Paydaş Toplantıları

2019 ve 2020 yıllarında yürütülen bölgesel destinasyon çalışmaları neticesinde bölge turizmi için potansiyel arz eden, ilçe bazlı 7 adet alt destinasyon belirlenmiştir. Bu alt destinasyonlarda 2020 yılı içerisinde çalıştaylar gerçekleştirilerek, her bir alt destinasyonda paydaş konumundaki kamu, özel sektör ve sivil toplum temsilcileri ile görüşülmüştür. Ajans tarafından organize edilen bu toplantılarda zayıf durumda olan paydaşlar arası iletişimin geliştirilebildiği gözlenmiştir. Mevcut turizm potansiyelinin harekete geçirilmesi ve kaynakların en etkin biçimde kullanılmasını sağlamak için 2021 yılı içerisinde alt destinasyon paydaşları ile toplanılması ve bu destinasyonlarda turizmin geliştirilmesi için mevcut sorunların tartışılarak proje fikirleri üretilmesi planlanmaktadır.

Öncelikli Destinasyonlarda Konsept Proje Fikirleri Geliştirilmesine Yönelik Odak Grup Toplantıları

“TR62 Bölgesi Turizm Destinasyon Stratejisi Geliştirme Çalışması” kapsamında belirlenen öncelikli destinasyonlarda öne çıkan turistik öge ve ürünlere yönelik yenilikçi konsept projelerin geliştirilmesi planlanmaktadır. Bu kapsamda konsept projelerin konularının belirlenmesi ve belirlenen konuların önceliklendirilebilmesi için odak grup toplantıları düzenlenmesi planlanmaktadır. Mimari projeleri ile birlikte kaynak ihtiyaçları ortaya konulacak konsept projelerin ilerleyen dönemlerde Ajans’ın fizibilite desteği kapsamında hazırlanması öngörülmektedir.

iii. Kapasite Geliştirme

Destinasyon Yönetimi Eğitimi

Destinasyon yönetimi; turizm sektörünün gelişmesine katkı sağlayacak tüm öğelerin koordineli bir biçimde yönetilmesi anlamına gelmektedir. Farklı kurum ve kuruluşların ilgi ve sorumluluk alanındaki ortak veya bazen birbirine çok uzak meselelerin bir turizm destinasyonunda sürdürülebilirliğin sağlanması için bütüncül bir bakış açısıyla ele alınması gerekmektedir. Bu noktada TR62 Adana ve Mersin bölgesindeki turizm sektörü paydaşlarının destinasyon yönetimi konusunda kapasitelerini geliştirmek ve ortak bir bakış açısıyla Adana ve Mersin turizm destinasyonlarının yönetilmesini sağlamak amacıyla bir destinasyon yönetimi eğitimi düzenlenmesi planlanmaktadır. Bu eğitimin hedef grubu; başta ilgili kamu kurumları ve yerel yönetimler olmak üzere TR62 bölgesinde faaliyet gösteren tüm turizm sektörü paydaş kuruluşlarıdır. Destinasyon Yönetimi Eğitimi sayesinde, farklı kurum ve kuruluşların ortak bir yönetim kültürü benimsemesine, mükerrer faaliyetlerde bulunmak yerine, ortak bir amaç doğrultusunda birbirlerini bütünleyen, senkronize faaliyetler geliştirmelerine katkı sağlanacaktır.

iv. Tanıtım ve Yatırım Destek

Tanıtım ve Destinasyon Pazarlama Faaliyetleri

Bölgeye gelen turist sayısını artırmak ve sektörden daha fazla katma değer elde etmek için öncelikli destinasyonların daha etkin tanıtılması gerekmektedir. Etkin bir tanıtım yapılabilmesi için, tanıtım faaliyetlerinin ve bu faaliyetler sonucunda elde edilecek hedeflerin belirli bir sistematik içerisinde saptandığı bir pazarlama planına duyulan ihtiyaçtan hareketle 2020 yılında “TR62 Bölgesi Turizm Destinasyon Pazarlama Planı” oluşturulmuştur. 3 yıllık SOP kapsamında tanıtım ve destinasyon pazarlama hususunda gerçekleştirilecek faaliyetler, bu plan dahilinde ortaya konulan gösterge ve hedeflerle uyumlu şekilde belirlenmiştir.

Son dönemde kitlesel turizmin yerini özellikle deneyim turizmi amaçlı bireysel hareket eden turistlerin almış olması nedeniyle destinasyon pazarlaması noktasında konvansiyonel yöntemlerin yerine, daha çok dijital pazarlama yöntemleri uygulanmaktadır. Bu sebeple; Turizmde Destinasyon Yönetimi Sonuç Odaklı Programı kapsamında 2021 yılında yapılacak tanıtım faaliyetlerinde daha çok dijital pazarlama araçlarından yararlanılacaktır.

Turizme yönelik olarak bölgenin kültürel ve turistik değerlerinin daha iyi tanıtımı için “Eşsiz Mersin” ve “Adana Başka” web siteleri ve sosyal medya hesapları 2019 yılında aktif hale getirilmiştir. Web siteleri ve sosyal medya hesaplarının içerikleri oluşturulmuş; sosyal medya hesaplarının medya planları hazırlanmıştır. Web sitesi ve sosyal medya hesaplarının medya planları dâhilinde 2021 yılında aktif bir

şekilde kullanıcıya içerik sunması; erişim, etkileşim ve takip sayılarının hazırlanacak Pazarlama Planı hedefleri çerçevesinde artırılması planlanmaktadır. Bu sayede; bölgenin turizm değerlerine yönelik ulusal düzeyde farkındalık sağlanmasına ve bu değerlerle ilgili kaliteli içerik sunulmasına katkıda bulunmuş olunacaktır.

Deneyim turizminin arttığı günümüzde artık kitlesel pazarlama araçlarından çok sosyal medya fenomenleri, blogger ve influencerların deneyimlerini paylaştıkları dijital platformlar, seyahat tercihlerini belirleme noktasında daha fazla etkiye sahiptir. Bu sebeple; seyahat ve gastronomi alanında ulusal ve uluslararası düzeyde öne çıkan blogger ve influencerların bölgede ağırlanmaları planlanmaktadır. Bununla birlikte, halen etkisi azalarak da olsa devam eden acente ve tur operatörlerine yönelik fam trip ve info gezileri de düzenlenecektir.

Yine pazarlama yöntemlerini çeşitlendirerek daha fazla kişiye ulaşmak amacıyla potansiyel ziyaretçilerin turistik ziyaretleri için fikir edindikleri web sitelerine (seyahat blogları gibi) banner reklamlar verilmesi planlanmaktadır. Bu bannerlarda Adana ve Mersin illerinde öne çıkan turistik öğeler ve düzenlenecek festival gibi etkinlikler tanıtılarak farkındalık yaratılmaya çalışılacak; akabinde potansiyel ziyaretçiler “Adana Başka” ve “Eşsiz Mersin” web sitelerine yönlendirilerek kendilerine doğru bilgiler sağlanıp bölgeyi ziyaret etmeleri teşvik edilecektir.

Adana ve Mersin son dönemde gerçekleştirilen uluslararası festivallerle adından sıkça söz ettirmektedir. Fikir aşamasından itibaren Ajansın bilfiil içinde bulunduğu Adana Lezzet Festivali, 2019 yılında 270.000 ziyaretçiyi ağırlamıştır. Aynı yıl uluslararası Narenciye Festivali’nde ise 500.000 ziyaretçi ağırlanmıştır. Kent turizmi için önem arz eden bu etkinliklerin, ilgili tüm kurum ve kuruluşların işbirliğinde, 2021 yılında da düzenlenmesi planlanmaktadır. Ajans olarak; bu etkinlik dönemlerinde Adana ve Mersin’e olan ziyaretçi akını ve turizm ilgisi gözetilerek; blogger, influencer, sosyal medya yazarı ve şeflerin bölgede ağırlanarak bölgenin hem yerinde tanıtılması hem de dijital pazarlama yöntemleriyle ulusal düzeyde tanıtılmasına yönelik faaliyetlerin yürütülmesi planlanmaktadır.

v. Ajans Destekleri

Teknik Destek

Sonuç Odaklı Program kapsamında turizm alanında hizmet kalitesinin artırılması, turizmde insan kaynakları kapasitesinin geliştirilmesi gibi konularda bölgedeki işletmelerin kurumsal kapasiteleri artırılabacaktır.

Turizmde Destinasyon Yönetimi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programları

Bölgesel Turizm Destinasyon Stratejisi çalışması kapsamında Adana ve Mersin illerinde öne çıkan turizm türleri, cazibe merkezleri ve alt destinasyonlar saptanmış, destinasyonların hedef pazarları tespit edilmiş ve öne çıkan destinasyonlarda öncelikli yapılması gerekenlere yönelik bir strateji belgesi ortaya konulmuştur. Bu strateji kapsamında eylemler ile sorumlu kurumların tanımlanması sonrasında öne çıkan destinasyonlarda gerekli altyapı yatırımlarının tamamlanabilmesi için bir mali destek programına ihtiyaç olduğu öngörülmektedir. Ayrıca 2020 yılı Turizmde Destinasyon Yönetimi Küçük Ölçekli Altyapı Programı kapsamında desteklenmeye hak kazanan projelerin uygulama süreçleri 2021 yılında devam edecektir.

Güdümlü Proje Desteği

Turizmde Destinasyon Yönetimi Sonuç Odaklı Programı uygulama süreci boyunca potansiyel başvuru sahipleri güdümlü destekleri hakkında bilgilendirilecek, turizmin geliştirilmesine yönelik güdümlü proje talepleri toplanarak, proje fikirleri olgunlaştırılacak ve gerekli durumlarda fizibilite çalışmalarının gerçekleştirilmesi sağlanacaktır. Devam eden fizibilite çalışmalarının tamamlanması sonrasında “Cennet Cehennem Örenyeri II.etap ve Astım Mağarası Çevre Düzenlemesi”, “Gilindire Mağarası” ve “Adana Tepebağ Ulucami ve Çevresi Meydan Düzenlemesi” güdümlü projeleri için çalışmalar başlatılacaktır.

Fizibilite Desteği

Bölge kalkınması ve rekabet gücü açısından turizm alanında önemli fırsatlardan yararlanmaya ve bölgenin turizm potansiyelinin değerlendirilmesine yönelik projelerin fizibilite çalışmaları ile öncelikli destinasyonlarda öne çıkan turistik öğelerin yenilikçi yöntemlerle geliştirilmesine yönelik konsept projeler hazırlanmasını içeren başvurular desteklenecektir. Ayrıca 2020 yılı ikinci yarısında sözleşmeye bağlanan 6 fizibilite desteği projesi 2021 yılı içerisinde tamamlanacaktır. Fizibilite çalışmaları devam eden bu projeler; “Gilindire Mağarası”, “Anavarza Yeniden Doğuyor”, “Cennet Cehennem Örenyeri II.etap ve Astım Mağarası Çevre Düzenlemesi”, “Alternatif Turizm Bağlamında Kilikya Demiryolu Mirasının Korunması ve Yeniden İşlevlendirilmesi”, “Tepebağ Ulucami ve Çevresi Meydan Düzenlemesi” ve “Uzuncaburç Antik Kenti Çevre Düzenlemesi ve Taşınmaz Kültür Varlıkları Röleve ve Restorasyonu” projeleridir.

vi. Önemli Kamu Yatırımları

Adana Müzesi ikinci etap projesi kapsamında, yaklaşık 28.000 m2’lik kapalı alanda Kent Müzesi, Sanayi Müzesi, Etnografya Müzesi, Tarım Müzesi ile sosyal tesisler, konferans salonları, sinema salonu,

kütüphane, kafeterya, oyun alanları inşaat çalışmaları devam etmektedir. UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'nde yer alan Anavarza Antik Kenti'nde kazı çalışmaları Çukurova Üniversitesi Arkeoloji Bölümü akademisyenleri koordinasyonunda sürdürülmektedir. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü denetiminde, Adana Arkeoloji Müzesi Müdürlüğü Başkanlığı tarafından Adana Büyükşehir Belediyesi ile işbirliğinde yürütülen kazı çalışmaları da devam etmektedir.

Mersin'de Tarsus Müzesi (Eski Adliye Binası) Restorasyon, Güçlendirme, Teşhir Tanzim ve Çevre Düzenlemesi projesi, Anamur'da Anemurium Antik Kenti Kilise Restorasyon ve Konservasyon projesi ile Silifke Kültür Merkezi inşaatı projesi devam etmektedir. Diğer taraftan bölge turizmi ve ekonomisi için büyük önem arz eden Çukurova Bölgesel Havalimanının üstyapı ihalesi sonuçlanmış ve ihale sonucu Ulaştırma Bakanlığı tarafından onaylanmıştır.

e. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Program kapsamında gerçekleştirilecek olan faaliyet ve projelerin zaman planlaması aşağıdaki Tablo'da yer almaktadır:

Proje / Faaliyet	2021		2022		2023	
	1.Altı Ay	2.Altı Ay	1.Altı Ay	2.Altı Ay	1.Altı Ay	2.Altı Ay
TR62 bölgesinde öne çıkan alt destinasyonlar için mevcut durum ve strateji çalışmaları yapılması	X			X		X
Turizm ön fizibilite çalışmaları yapılması		X		X		X
Alt destinasyonlarda proje geliştirmeye yönelik paydaş toplantıları düzenlenmesi	X	X	X	X	X	X
Öncelikli destinasyonlarda konsept proje fikirleri geliştirilmesine yönelik odak grup toplantıları düzenlenmesi	X		X		X	
Destinasyon yönetimi eğitimi düzenlenmesi	X					
Blogger, influencer ve tur operatörlerine yönelik fam trip vb. etkinlikler düzenlenmesi	X	X	X	X	X	X
Adana Başka ve Eşsiz Mersin web siteleri ve sosyal medya hesapları için içerik üretilmesi	X	X	X	X	X	X
Turizmde seyahat fikri edinilen web sitelerin için (seyahat blogları vb.) banner reklamlar oluşturulması	X	X	X	X	X	X
2020 Yılı Turizmde Destinasyon Yönetimi Küçük Ölçekli Altyapı Programı	X	X	X	X		
2021 Yılı Turizmde Destinasyon Yönetimi Küçük Ölçekli Altyapı Programı		X	X	X	X	

Güdümlü Proje Desteği		X	X	X	X	
Teknik Destek	X	X	X	X		
2020 Yılı Fizibilite Desteği	X					
2021 Yılı Fizibilite Desteği	X	X	X	X		
SOP İzleme ve Değerlendirme Çalışmaları	X	X	X	X	X	X

f. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri

Sonuç Odaklı Programın uygulama sürecindeki faaliyetler Ajans'ın ilgili çalışma birimlerince gerçekleştirilir. SOP kapsamındaki "Araştırma, Analiz ve Programlama" bileşeni kapsamındaki işlerden Planlama ve Programlama birimi ile Yatırım Destek Ofisleri sorumludur. "İşbirliği ve Koordinasyon" bileşenleri kapsamındaki işler Planlama ve Programlama Birimi tarafından yürütülür. "Tanıtım ve Yatırım Destek" bileşeni kapsamındaki işler Destek Hizmetleri Birimi ile Planlama ve Programlama Birimi bünyesinde yürütülür. "Ajans Destekleri" bileşeni kapsamındaki işler Planlama ve Programlama Birimi, Proje Uygulama Birimi ve İzleme ve Değerlendirme Birimi tarafından, ilgili mevzuatta tanımlanan sorumlulukları dâhilinde gerçekleştirilir. "SOP İzleme ve Değerlendirme" bileşeni kapsamında toplantı organizasyonu ve raporlama sorumluluğu Planlama ve Programlama Birimi'ne aittir. Diğer yandan; bu bileşen kapsamında faaliyetlere ilişkin veri sağlama sorumluluğu ilgili tüm çalışma birimlerine aittir. Planlama ve Programlama Birimi, SOP kapsamında kurulacak ve düzenli olarak toplanacak SOP Yönlendirme Komitesi'nin sekretaryasını yürütecektir. Ajans Genel Sekreteri SOP Yönlendirme Komitesi'nin Ajansı temsilen doğal üyesidir. Bunların dışında, kurumları temsilen Adana ve Mersin Büyükşehir Belediyeleri, İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri, Mersin Turizm İşletmecileri Derneği (MERTİD), Çukurova Turistik Otelciler ve İşletmeciler Birliği (ÇUKTOB) ve Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB)'nden birer temsilci SOP Yönlendirme Komitesi'nin diğer üyelerini oluşturur. Talep gelmesi ve SOP Yönlendirme Komitesi'nin onaylaması durumunda Komite'ye yeni üyeler alınabilir, değişiklikler yapılabilir. Yılda bir gerçekleştirilecek olan toplantılar sayesinde; ilgili kurumların SOP kapsamında geliştirilen faaliyetlerin ilerleme durumlarından haberdar olmaları sağlanacak, kurumlar arasında iş birliği ve koordinasyon tesis edilecek, kurumların SOP kapsamındaki faaliyetleri sahiplenme ve bu faaliyetlere katılma düzeyleri artırılabilecektir.

g. İzleme ve Değerlendirme

Program kapsamında yer alan bileşenlere ilişkin ilerlemeler, SOP Yönlendirme Komitesi'nin yılda en az bir defa gerçekleştirilen toplantılarında ele alınır ve aynı zamanda Komite toplantısı akabindeki ilk Ajans Yönetim Kurulu toplantısında Yönetim Kurulu üyeleriyle paylaşılır. SOP Yönlendirme Komitesi'nin

gerekli bulması halinde SOP kapsamında işbirliği yapılan kurum ve kuruluşlar da SOP Yönlendirme Komitesi toplantılarına katılabilir ve faaliyet ve projelere ilişkin fikirlerini sunabilirler.

Planlama ve Programlama Birimi, üçer aylık dönemlerde ilgili tüm birimlerin katılımıyla Ajans içi koordinasyon toplantıları gerçekleştirir. SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek alt programların, güdümlü projelerin ve diğer desteklerin uygulamasından Proje Uygulama Birimi, izleme ve değerlendirmesinden İzleme ve Değerlendirme Birimi sorumludur. SOP kapsamında Ajans tarafından yürütülecek faaliyetlerin çıktılarının izleme ve değerlendirmesi, faaliyetin türüne göre ilgili birim tarafından gerçekleştirilir. Bu izleme ve değerlendirmelere ilişkin bilgilendirme ve paylaşımlar Ajans içi koordinasyon toplantılarında yapılır. SOP Yönlendirme Komitesi toplantılarında da izleme ve değerlendirme sürecine ilişkin genel bilgilendirme SOP Yönlendirme Komitesi üyeleriyle paylaşılır. SOP kapsamında varsa diğer kurumlar tarafından gerçekleştirilecek faaliyetlerin izlemesi de faaliyetle ilişkili Ajans birimi tarafından gerçekleştirilir.

SOP'a ilişkin raporlama Ajans Ara Raporu ile Ajans Yıllık Faaliyet Raporu kapsamında ilgili birimler tarafından yapılır. Bu raporların ve dönem sonundaki SOP Kapanış Raporu'nun hazırlanmasında koordinasyon görevi Planlama ve Programlama Birimi'ne ait olup, diğer birimler raporlama çalışmalarına destek sağlar.

3. KURUMSAL GELİŞİM

Ajansın Sonuç Odaklı Programlama sürecinde yaşadığı çalışmalar göz önüne alındığında, oluşturulan programların başarılı bir şekilde yürütülebilmesi için kurumun ve mevcut insan kaynağının da bu dönüşüme hızlı ve doğru bir şekilde adapte olması gerekmektedir. Bu çerçevede SOP yaklaşımı kapsamında kurumsal kapasitenin geliştirilmesi, farklı eğitim programları vasıtasıyla personel yetkinliğinin artırılması ve kurumsal iletişimin belirli bir strateji ile sürdürülebilir biçimde yönetimi öngörülmektedir.

a. Faaliyetler

Kurumsal Gelişim çerçevesinde 2021 yılında yapılacak olan faaliyetler kapsamında belirlenen çıktılar aşağıda yer almaktadır:

Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Bileşenler	Ölçüm Birimi	Çıktı Hedefi	Doğrulama Kaynağı
Stratejik Plan izleme faaliyetleri	Kapasite Geliştirme	Grup çalışması	4	Ajans Faaliyet Raporu
Personel başına alınan eğitim miktarı	Kapasite Geliştirme	Adam/Gün	10	Ajans Faaliyet Raporu

2021 yılında yapılacak olan faaliyetler sonunda ulaşılması hedeflenen sonuçlar ise aşağıda ifade edilmektedir:

Özel Amaç	Sonuç Göstergeleri	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
-	Çalışan memnuniyetindeki artış	%	30	Çalışan Memnuniyet Anketi
-	Dış paydaş memnuniyetindeki artış	%	30	Dış Paydaş Memnuniyet Anketi
-	Sosyal medya hesapları takip sayısındaki artış	%	30	Ajans Faaliyet Raporu

Kurumsal gelişim altında gerçekleştirilecek olan faaliyetler bileşenler itibariyle aşağıda ifade edilmektedir:

i. Kapasite Geliştirme

Sonuç odaklı programlama yaklaşımının Ajans öncelik ve faaliyetlerinin belirlenmesinde önemli bir araç olmasıyla birlikte kurumsal stratejik planın da yenilenmesi gerektiği düşünülmüş ve yeni stratejik plan 2020 yılı sonunda tamamlanmıştır. 2021 yılında kurumsal stratejik plan çerçevesinde grup çalışmaları ile planın uygulanmasına dair çalışmalar yürütülecektir. Stratejik Plan kapsamında Ajans performans değerlendirme sisteminin revizyonu çalışmasının yapılması da öngörülmektedir.

Kurumsal Eğitim Programlarının Düzenlenmesi

Çukurova Kalkınma Ajansı İnsan Kaynakları Politikası temel ilkeleri ve Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliği çerçevesinde, Ajansta görev yapan personel başına yılda 10 günden az olmamak üzere hizmet içi eğitim faaliyetlerinin düzenlenmesi öngörülmektedir. Bu kapsamda 2021 yılı için birimlerce öngörülen eğitim faaliyetleri aşağıda sunulmaktadır:

BİRİM	EĞİTİMİN AMACI	EĞİTİM KONULARI
Genel	Kurumsal kapasitenin geliştirilmesi	Kurumsal risk yönetimi (KRY), KVKK uygulama eğitimi
Planlama ve Programlama Birimi	Planlama, programlama, analiz ve araştırma çalışmalarının daha etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi	Değer zinciri analizi, yenilik mentörlüğü, stratejik planlama ve yalın üretim eğitimleri, PPB Gelişim Programı eğitimleri
Proje Uygulama Birimi	Proje yönetimi konusunda teknik bilgi ve becerilerin artırılması	Proje yönetimi (Project Management Professional–PMP), fizibilite hazırlama eğitimi
İzleme ve Değerlendirme Birimi	İzleme ve değerlendirme çalışmalarında kurumsal	Mali tablolar analizi, KOBİ ve ticari kredilerde kredi risk yönetimi

	kapasitenin yükselmesine katkı sağlanması	eğitimleri, fizibilite hazırlama eğitimi
Yatırım Destek Ofisleri	Bölgenin iş ve yatırım ortamının geliştirilmesi ve tanıtımına sağladığı katkının artırılması	Yatırım promosyonu, hedef pazar analizi, mentörlük, dış ticaret analizi eğitimleri, YDO Gelişim Programı eğitimleri, alternatif fon mekanizmaları eğitimi
Destek Hizmetleri Birimi	Mevcut iş ve işlemlerdeki verimliliğinin ve kurumsal kapasitenin artırılması	Kurumsal iletişim ve marka yönetimi eğitimleri

Öte yandan, tüm personel, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Bankası ve diğer kurum ve kuruluşlar tarafından düzenlenecek olan eğitimlere ilgi ve uzmanlık alanları çerçevesinde katılım sağlamaya devam edecektir.

İnsan Kaynakları Faaliyetleri

Kurumun iş yükü hacmi ve dağılımındaki değişim ve personel yetkinlikleri göz önüne alınarak 2021 yılında gerçekleştirilmesi öngörülen insan kaynakları faaliyetleri şunlardır:

- Ajans yeni personel istihdamı sürecinin yürütülmesi,
- Yeni istihdam edilen personele Ajansın SOP çerçevesindeki yapılanmasına uygun oryantasyon programının uygulanması,
- Ajans mevcut insan kaynakları verilerinin güncellenmesi, yedekleme planlarının hazırlanması,
- Ajans personelinin bilgi, beceri ve niteliklerinin bölgesel ve kurumsal öncelikler çerçevesinde geliştirilmesi.

Kurumsal İletişim Faaliyetleri

Ajans faaliyetlerinin bölgede daha fazla tanınması ve Ajansın kurumsal olarak bilinir hale gelmesi, bölgede hedeflerin gerçekleştirilmesi bakımından büyük önem arz etmektedir. Ajansın başarısı, iyi uygulamaların yanı sıra bölge halkının çeşitli faaliyetlere katılımları ve sahiplenmelerini gerektirmektedir. Bu nedenle iletişim faaliyetleri, gerek Ajansın etkin bir şekilde çalışabilmesi, gerekse ülkemizde henüz kurulan kalkınma ajanslarına model oluşturması bakımından büyük önem taşımaktadır. Çukurova Kalkınma Ajansı tarafından 2021 yılında gerçekleştirilecek olan iletişim ve tanıtım faaliyetleri aşağıda özetlenmektedir:

- Ajans kurumsal kimliğine uygun promosyon malzemelerinin yapılması,
- Ajans faaliyetleri hakkında basın bülteni hazırlanarak basının bilgilendirilmesi, bültenlere kurum internet sitesinde yer verilerek kamuoyunun bilgi sahibi olmasının sağlanması,

- Basında yer alan Ajans haberlerinin düzenli olarak izlenerek raporlanması, kurum web sitesinde yayınlanması, Ajans personelinin bilgilendirilmesi amacıyla oluşturulan basın panosunun sürekli güncel tutulması,
- Kurum internet sitesinde yer alan haberlerin ve duyuruların düzenli aralıklarla güncellenmesi.

ii. Ajans Destekleri

2021 Yılı Ajans Mali ve Teknik Destekleri Yürütme Süreci Faaliyetleri

2021 yılı mali ve teknik destek programları kapsamında program çağrısı ilanı ile başvuru rehberleri elektronik ortamda hazırlanıp sunulmaktadır. Bununla birlikte rehber tasarımlarına ilişkin bazı giderler için kaynak ayrılmıştır. Ayrıca 2021 Yılı Mali Destek Programları bağımsız değerlendirme ve değerlendirme komitesi süreçlerine ilişkin giderler de 2021 yılı Çalışma Programına dâhil edilmiştir.

iii. Diğer Faaliyetler

Destek Hizmetleri Faaliyetleri

Ajansın etkin biçimde çalışmasına yönelik olarak destek hizmetleri kapsamında aşağıda yer alan faaliyetlerin gerçekleştirilmesi öngörülmektedir:

- Ajans faaliyetlerinde ihtiyaç duyulan tüketim malzemesi, ofis ekipmanı ve demirbaş malzeme alımı yapılması,
- Ajans hizmetlerinde ihtiyaç duyulan ek araçların kiralama yoluyla temin edilmesi,
- Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 88'inci maddesi çerçevesinde mali istatistiklerin toplanması, bütçe ve muhasebe işlemleri için Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS)'nin kullanılması, Ajansın muhasebe defterlerinin tutulması ve diğer mali konuların takibi için gerekli görüldüğü hallerde mali müşavirlik hizmetlerinin satın alınması,
- Menkul mal, gayrimaddi hak alım, bakım ve onarım giderleri, gayrimenkul mal bakım ve onarım giderlerinin takibi,
- Ajansın sabit ve mobil telefon, faks, klima, jeneratör bakım hizmetlerinin temin edilmesi,
- Hizmet binalarının temizlik, güvenlik, bakım hizmetlerinin temin edilmesi,
- Maaş, sosyal güvenlik primi, vergi ve diğer ödemelerin gerçekleştirilmesi,
- İhtiyaç duyulan yayınların temin edilmesi,
- Ajansın posta ve kargo hizmetlerine ilişkin hizmet alımı sözleşmelerinin yenilenmesi,
- Bilgi-işlem ve web hizmetleriyle ilgili olarak sözleşmeye bağlı hizmet alınması,
- Temsil ve ağırlama faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi,
- Ajans promosyon materyallerinin temin edilmesi,

- Gayri maddi hak alımlarının takibi,
- Yönetim Kurulu faaliyetlerine ilişkin destek hizmetlerinin gerçekleştirilmesi,
- Diğer idari hizmetlerin gerçekleştirilmesi.

Bilgi ve İletişim Teknolojileri Faaliyetleri

Mevcut kurumsal bilgi ve iletişim teknolojileri altyapısını geliştirmek ve daha etkin bir şekilde kullanabilmek için Ajans tarafından aşağıdaki faaliyetlerin gerçekleştirilmesi öngörülmektedir:

- Bilgi işlem donanımlarına yönelik olarak anti-virüs ve internet içerik güvenliği yazılımları yıllık lisans yenilemesinin yapılması,
- Ajansın web sitelerinin güncellenmesi ve geliştirilmesi,
- Ajans bünyesinde mevcut bilgi iletişim teknolojileri altyapısının sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla gerekli bakım faaliyetlerinin yürütülerek, gerektiğinde hizmet alımlarının yapılması.

Denetim Faaliyetleri

5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanun gereğince ajanslarda iç ve dış denetim yapılması öngörülmektedir. Ayrıca, 3 Ağustos 2009 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan Kalkınma Ajansları Denetim Yönetmeliği, iç denetim, dış denetim ve mali yönetim yeterliliği denetimi konularını düzenlemektedir. Sermaye Piyasası Kurulu mevzuatına göre faaliyet gösteren yetkili bir bağımsız denetim kuruluşu tarafından 2019 bütçe yılına dair 2020 yılı Mart ayında gerçekleştirilen dış denetim sonucunda; Ajans hesapları ve bunlara ilişkin belgeler esas alınarak, mali tabloların güvenilirliği ve doğruluğuna ilişkin mali denetim yapılmış ve Ajansın gelir, gider ve mallarına ilişkin mali işlemlerinin ilgili mevzuat hükümlerine uygun olduğu tespit edilmiştir.

2020 bütçe yılına dair dış denetim faaliyeti ise 2021 yılı Mart ayı sonuna kadar gerçekleştirilecektir. 2021 bütçe yılına dair dış denetimi gerçekleştirmek için ise, SPK mevzuatına göre faaliyet gösteren yetkili bir bağımsız denetim kuruluşu ile sözleşme 2021 yılı sonuna kadar imzalanacaktır.

Hukuk Müşavirliği Faaliyetleri

Ajansımız hukuk müşavirliği faaliyetleri kapsamında 2021 yılında gerçekleştirilmesi öngörülen çalışmalar aşağıdaki gibidir:

- Ajans'ın faaliyetleri kapsamında hukuki konularda görüş bildirilmesi,
- Mevzuata ilişkin çalışmalar kapsamında görüş bildirilmesi,

- Ajans faaliyetleri kapsamındaki ihale, mal ve hizmet alımı konularında sözleşmelerin ve idari şartnamelerinin hazırlanması ve/veya hazırlık çalışmalarına katkıda bulunulması,
- Taraf olunan davalarda Ajans'ın temsil edilmesi.

b. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Kurumsal Gelişim kapsamında gerçekleştirilecek olan faaliyetlerin zaman planlaması aşağıdaki Tablo'da yer almaktadır:

Proje / Faaliyet	2021		2022		2023	
	1.Altı Ay	2.Altı Ay	1.Altı Ay	2.Altı Ay	1.Altı Ay	2.Altı Ay
Stratejik Plan izleme faaliyetleri	x	x	x	x	x	x
Kurumsal eğitim programlarının düzenlenmesi	x	x	x	x	x	x
Destek Hizmetleri Faaliyetleri	x	x	x	x	x	x
Bilgi ve İletişim Teknolojileri Faaliyetleri	x	x	x	x	x	x
Denetim Faaliyetleri	x	x	x	x	x	x
Hukuk Müşavirliği Faaliyetleri	x	x	x	x	x	x

c. Yönetim ve Koordinasyon Düzenlemeleri

Kurumsal Gelişim faaliyetlerinin uygulama sürecindeki kurumlar arası ve Ajans içi koordinasyonunun sağlanmasından Destek Hizmetleri Birimi (DHB) sorumludur. DHB, faaliyetler kapsamında gerektiğinde diğer birimlerden destek alacaktır. Birimler kurumsal gelişim faaliyetleri kapsamındaki görüş, öneri ve taleplerini Genel Sekreterin bilgisi dahilinde Destek Hizmetleri Birimine ileteceklerdir. Genel Sekreter gerektiğinde kurumsal anlamdaki ihtiyaçların belirlenmesine yönelik birimler arası toplantı yapabilir ve/veya çalışma grupları oluşturabilir.

d. İzleme ve Değerlendirme

Kurumsal Gelişim faaliyetleri kapsamında yer alan bileşenlere ilişkin ilerlemeler, Ajans Genel Sekreterinin ve birim başkanlarının da katılımı ile DHB tarafından altı ayda bir gerçekleştirilen toplantılarda ele alınır. Ajans kendi içinde faaliyet ve süreçleri takip etmek için çalışma grupları oluşturabilir. Ajans tarafından yürütülecek faaliyetlerin çıktılarının izleme ve değerlendirmesi, faaliyetin türüne göre ilgili birim tarafından gerçekleştirilir. Bu izleme ve değerlendirmelere ilişkin bilgilendirme ve paylaşımlar Ajans içi koordinasyon toplantılarında yapılır. Kurumsal gelişim faaliyetlerine ilişkin raporlama Ajans Ara Raporu ile Ajans Yıllık Faaliyet Raporu kapsamında DHB tarafından yapılır.

4. YEREL KALKINMA FIRSATLARI

a. Amaç

Yerel Kalkınma Fırsatları ile amaçlanan, diğer sonuç odaklı programlara girmeyen alt program, proje ve faaliyetlerin bölgenin kalkınma öncelikleri çerçevesinde bütüncül şekilde değerlendirilmesidir. Bu çerçevede, konu ve içerik bakımından Ajansımız tarafından oluşturulmuş bulunan üç sonuç odaklı program çerçevesinde değerlendirilmesi mümkün olmayan ve/veya yıl içerisinde üzerinde çalışılması gereği ortaya çıkan bir konu ile ilgili alt program ve faaliyetler bu kapsamda ele alınmıştır.

b. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Yerel kalkınma fırsatları 2021 yılı için üç grup altında değerlendirilmektedir. İlk grupta 2021 yılı öncesinde başlatılmış olan mali ve teknik destek programları kapsamında devam eden proje faaliyetleri yer almaktadır.

Devam Eden Mali ve Teknik Destek Programları, SOGEP ve CMDP

Ajans tarafından geçtiğimiz dönemde başlatılan ve proje uygulama süreçleri devam eden Mali Destek Programları, Fizibilite Desteği, Teknik Destek, GÜDÜMLÜ Proje Desteği, CMDP ve SOGEP kapsamında 2020 yılından devreden projelere ilişkin uygulama, izleme süreçleri yerel kalkınma fırsatları kapsamında 2021 yılında devam edecektir.

Yerel kalkınma fırsatları altında ikinci grupta 2021 yılında başlatılacak olan ve sonuç odaklı programların dışında sunulacak projelerin desteklenmesinin öngörüldüğü fizibilite ve teknik destek programları bulunmaktadır.

2021 Yılı Yerel Kalkınma Fırsatları Fizibilite Desteği ve Teknik Destek Programları

Fizibilite Desteği kapsamında, Ajans, bölgenin kalkınması ve rekabet gücü açısından önemli fırsatlardan yararlanılmasına, bölge ekonomisine yönelik tehdit ve risklerin önlenmesine yönelik projeler başta olmak üzere farklı yerel kalkınma alanlarındaki fizibilite çalışmalarına doğrudan mali destek verebilecektir. Fizibilite desteğinden, yerel yönetimler, üniversiteler, diğer kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, organize sanayi bölgeleri, küçük sanayi siteleri, teknoparklar, teknoloji geliştirme bölgeleri, endüstri bölgeleri, iş geliştirme merkezleri gibi kurum ve kuruluşlar, birlikler ve kooperatifler yararlanabilecektir.

Ayrıca SOGEP Programı kapsamında ortaya çıkan yeni proje önerileri de değerlendirilecektir. Potansiyel başvuru sahipleri SOGEP güdümlü destekleri hakkında bilgilendirilecek, proje önerileri toplanarak, proje fikirleri olgunlaştırılacak ve gerekli durumlarda fizibilite çalışmalarının gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.

Yerel Kalkınma Fırsatları kapsamındaki üçüncü grupta ise, sonuç odaklı programlar çerçevesinde yer almamakla birlikte bölgenin sosyo-ekonomik kalkınmasında önemli görülen çalışma alanları yer almaktadır.

Yerel Kalkınma Fırsatları Kapsamında Yürütülecek Diğer Faaliyetler

Bu çerçevede belirlenen çalışmalar, 'Toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalık oluşturma', 'Suriye krizi çerçevesinde dayanıklılığın artırılması ve istihdam yaratma' ve 'Bölgedeki Ata tohumlarının ortaya çıkarılması' alanlarında olup, bu çalışma alanlarının yerel paydaşlarla yakın işbirliği içerisinde ele alınması öngörülmektedir. Adana Valiliği koordinasyonunda hazırlanmış bulunan Güney Adana Kalkınma Programı kapsamında proje takip faaliyetleri sürdürülecektir. Ayrıca KKTC ile yapılan protokol kapsamında sürdürülen teknik destek faaliyetlerinin 2021 yılında devam etmesi planlanmaktadır. Teknik destek çalışmaları yanında KKTC'ye dönük dış ekonomik coğrafya analiz çalışması yapılması da öngörülmektedir. Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü ile yürütülen ön fizibilite çalışmaları sonucunda ortaya çıkan fizibilitelerin yatırımcılara sunulacağı uluslararası nitelikte bir Yatırım Zirvesi düzenlenmesi planlanmaktadır. Bu Zirve etkinliğinin tanıtım ve organizasyonuna Ajansımız da katkı sağlayacaktır. Son olarak, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı işbirliğinde yürütülen "KOBİ'ler için Acil Durumlara Yanıt ve Dayanıklılık Projesi" çerçevesinde afet risklerinin azaltılması ve dayanıklılık konusunda kapasite geliştirme faaliyetlerine Ajansımız da katılım sağlamaktadır. Diğer yandan, Doğu Marmara Kalkınma Ajansı afet ve acil durum konusunda koordinatör ajans olarak belirlenmiş olup ifade edilen proje dışında da afet ve acil durumlara hazırlık konusunda eğitim ve kapasite geliştirme faaliyetleri düzenlenecektir. Bu çerçevede, 2021 yılında afet ve acil durum konusunda düzenlenecek eğitim ve kapasite geliştirme faaliyetlerine Ajansımız katılım sağlayacaktır.

c. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

2021 yılında yapılacak olan yerel kalkınma fırsatları faaliyetleri kapsamında belirlenen çıktılar aşağıda yer almaktadır:

Sonuç ve Çıktı Göstergeleri	Tedbir, Proje ve Faaliyetler	Ölçüm Birimi	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Teknik Destek Programı ile desteklenen proje		Adet	30	Ajans Faaliyet Raporu

Fizibilite Desteği ile desteklenen proje	Ajans Destekleri	Adet	3	Ajans Faaliyet Raporu
Kapanışı yapılan MDP		Adet	4	Ajans Faaliyet Raporu
Tamamlanan SOGEP projesi	Diğer Proje ve Faaliyetler	Adet	3	Ajans Faaliyet Raporu
Tamamlanan CMDP projesi	Diğer Proje ve Faaliyetler	Adet	1	Ajans Faaliyet Raporu
Yerel Kalkınma Fırsatları kapsamındaki faaliyet ve projeler	Diğer Proje ve Faaliyetler	Adet	3	Ajans Faaliyet Raporu

d. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Güney Adana Kalkınma Programı kapsamında yürütölen çalışmalar ile benzer biçimde Mersin’de Akdeniz İlçesi başta olmak üzere yerel sosyal kalkınma alışmaları Sonuç Odaklı Programlar çerçevesinde doğrudan yer almayan sosyal kalkınma bileşeni için önemli görölmektedir. Bu gibi konuların ilgili paydaşlarla işbirliği içerisinde ve gerektiğinde yerel aktörlerin yönlendirilmesi suretiyle derinlemesine çalışılması hedeflenmektedir.

Diğer yandan, Ajansın geçmiş dönem başlayan mali ve teknik destek uygulamaları ise halihazırda Proje Uygulama ve İzleme Değerlendirme Birimleri sorumluluğunda yürütölmektedir. İlgili birimler proje ve faaliyetlerin sözleşmeye uygun biçimde devam etmesi ve başarılı şekilde tamamlanması için çalışmalarını sürdürecektir. Bu proje destek faaliyetleri de esasen bölgenin ekonomik ve sosyal kalkınmasına doğrudan etki eden çalışmalar olarak sonuç odaklı programları bütönleyici niteliktedir.

e. İzleme ve Değerlendirme

Yerel Kalkınma Fırsatları kapsamında yer alan faaliyetlere ilişkin ilerlemeler, Ajans Genel Sekreteri, tüm birim başkanları ve YDO koordinatörlerinin katılımı ile altı ayda bir gerçekleştirilen toplantılarda ele alınır. Ajans kendi içinde faaliyet ve süreçleri takip etmek için kişiler görevlendirebilir veya çalışma grupları oluşturabilir. Ajans tarafından yürütölecek faaliyetlerin çıktılarının izleme ve değerlendirmesi, faaliyetin türüne göre ilgili kişi veya birim tarafından gerçekleştirilir. Bu izleme ve değerlendirmelere ilişkin bilgilendirme ve paylaşımlar Ajans içi koordinasyon toplantılarında yapılır. Yerel Kalkınma Fırsatları faaliyetlerine ilişkin raporlama Ajans Ara Raporu ile Ajans Yıllık Faaliyet Raporu kapsamında ilgili birimler tarafından yapılır. Bu raporların hazırlanmasında koordinasyon görevi PPB’ye aittir.

Ajansın gerek bu dönem başlatacağı, gerekse geçmiş döneme ilişkin mali ve teknik destek uygulamaları kapsamında yürütmekte olduğu proje izleme faaliyetleri ise İzleme ve Değerlendirme Birimi tarafından belirli bir takvim çerçevesinde sürdürülecektir.

5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Sonuç odaklı programlama yaklaşımı ile kurumsal dönüşüm süreçlerini de başlatmış olan kalkınma ajansları için 2021 yılı, sonuç odaklı düşünme, stratejik önceliklendirme, performans ölçme ve değerlendirme gibi kavramların öne çıkışıyla bir geçiş dönemi olma niteliğindedir. 2020 yılında uygulamaya geçen bu yaklaşımın 2021 yılından itibaren başarıyla ve etkin biçimde sahaya yansıtılabilmesi için özellikle sonuç odaklı programların yönetim planlarının analize dayalı ve kapsamlı biçimde hazırlanması, dış paydaşlarla işbirliğine dayanan program yönetim yapısının sağlıklı bir biçimde kurulması gerekmektedir.

Ajans bu yaklaşımı hem kendi kurumsal yapısında, hem de bölgesinde doğru biçimde anlatabilmek ve uygulamaya koyabilmek için bazı çalışmaları başlatmış bulunmaktadır. İlk olarak Ajans üç yıllık programlama süreciyle ilgili olarak stratejik tercihlerini yapmıştır. Bu tercihleri yaparken bölgesel ve ulusal strateji dokümanları ile Ajansın bugüne kadar yaptığı tüm çalışmalar dikkate alınmıştır. Daha sonra, bu stratejik tercihleri hayata geçirebilmek adına sonuç odaklı programlar oluşturulmuştur. Bu programlar kurgulanırken ulusal planlar, Bölge Planı, Ajansın devam eden faaliyetleri, tematik ve sektörel odaklanmalar dikkate alınmıştır. Ajansın son iki yıldır yenilikçilik ve rekabet, girişimcilik, turizm ve tanıtım gibi belli tematik alanlara odaklanan çalışma biçiminin sonuç odaklı programlama yaklaşımına geçişte önemli bir avantaj sağladığı düşünülmektedir.

Öte yandan, yerel paydaşların bu yeni yaklaşıma dahil edilmesi de büyük önem taşımaktadır. Bu çerçevede Ajans, 2021 yılında bu yeni yaklaşımın yerelde iyi biçimde sahiplenilmesinin sağlanması adına bazı çalışmalar da yürütecektir. 14 yıla yakın bir süredir gerek verdiği mali ve teknik destekler, gerekse yaptığı analiz ve araştırma çalışmaları ve sağladığı danışmanlık hizmetleri ile Çukurova Bölgesi'nde planlı ve projeli iş yapma kültürünün yerleşmesinde önemli bir rol oynayan Çukurova Kalkınma Ajansı, bu dönüşüm sürecini de yerel paydaşların desteği ve katılımı ile başarılı bir şekilde geçirecek kapasiteye sahiptir.

Ajans, yeni dönemde bir yandan iş yapma kültürü açısından kendini yenileyerek kurumsal kapasitesini artıracak, diğer yandan TR62 Bölgesinde oluşan kapasiteyi etkin bir işbirliği ve koordinasyon ile daha doğru alanlara yönlendirecektir. Ayrıca, sonuç odaklı programların hedeflenen sonuç ve çıktılara ulaşabilmesi için gerekli önlemleri alacak, yerel kalkınma fırsatlarını da en iyi şekilde değerlendirmek suretiyle Çukurova Bölgesinin sürdürülebilir kalkınmasına artan bir ivmeyle katkı sağlayacaktır.

Devam eden Adana ve Mersin Yenilik Merkezleri, Adana Tasarım Merkezi ve Model Fabrika, Mersin Uygulamalı KOBİ Yetkinlik Merkezi, Mersin Endüstriyel Tasarım ve KOBİ Danışmanlık Merkezi ve Adana Kimyasal Madde Üretim Teknolojileri Merkezi projelerinin 2021 yılında tamamlanmasıyla elde edilecek çıktılar doğrudan İmalat Sanayinde Kurumsallaşma, Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı'nın hedef ve önceliklerine hizmet edecektir. Benzer biçimde geçtiğimiz yıl içinde tamamlanan Mersin Genç Girişimci Uygulama ve Araştırma Merkezi'nden sonra Adana Girişimcilik Merkezi'nin de kurulması ve aktif biçimde çalışmaya başlamasıyla bölgenin girişimcilik ve yenilik ekosisteminde önemli altyapı yatırımları tamamlanmış olmaktadır. 2021 yılı ve sonrası, tüm bu altyapıların etkin biçimde çalışabilmesi, faaliyetlerini sürdürülebilir biçimde yürütebilmesi, KOBİ ve girişimcilerin ihtiyaç duyduğu hizmetlerin karşılanabilmesi konularında Ajansın bölge aktörleriyle birlikte çalışmalar yürüteceği bir dönem olacaktır. Benzer biçimde turizm destinasyonlarının oluşturulması konusunda verilen mali destekler de aynı zamanda oluşturulan tesis ve kurumsal yapılar ile bu destinasyonların tanıtımı ve ekonomik sürdürülebilirliği konularını gündeme taşımaktadır. Ajansımız turizm alanında da ilgili yerel paydaşlarla işbirliğinde bu turizm potansiyelinin değerlendirilmesi ve elde edilen katma değer artırılması konusunda yürüttüğü çalışmalara devam edecektir. Son olarak, içinde bulunduğumuz küresel koronavirüs salgınından kaynaklı olumsuz koşullar nedeniyle özellikle sahada icra edilmesi gerekli olan bazı faaliyetlerin uygulama biçimlerinde düzenlemelerin yapılması kaçınılmazdır. Hijyen, maske ve mesafe şartlarına hassasiyet gösterilip bazı faaliyetler gerçekleştirilirken, bazıları ise web ortamına taşınacaktır. 2020 yılından edinilen tecrübe ile Çukurova Kalkınma Ajansı pandemi koşullarının getirdiği olumsuzluklara rağmen, kurumsal dayanıklılığını artırmış olarak çalışma programı çerçevesinde öngördüğü faaliyetleri en etkin ve verimli biçimde gerçekleştirmeyi amaçlamaktadır.